

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 2
Sausio - January 8, 1992 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Dr. Kazys Bobelis, išrinktas į Lietuvos Seimą, gruodžio 11 d. susitiko su rinkėjais Marijampolėje. Pašnekesio metu deputatas pasakė girdėjęs iš Vyriausybės narių, kad Tarptautinio valiutos fondo nustatyti suvaržymai nerealiūs ir reikės jų peržiūrėti. Į rinkėjo klausimą, kodėl balsavęs už Jursėną, dr. K. Bobelis atsakė: "Kai upė teka tam tikra kryptimi, nėra prasmės drumsti vandenį". Paklaustas, kas būtų tinkamiausias prezidentas, prisipažino nežinąs, nors kai kas galvojęs apie jį. Dr. K. Bobelis teigiamai įvertino aukcionų sustabdymą, motyvuodamas tuo, kad jais naudojasi biznierių su užsienio kapitalu. ("Lietuvos aidas", 1992 m., Nr. 245.)

— Mykolas Martynovičius Burokevičius, kaip praneša "Lietuvos aidas" 1992 m. gruodžio 17 d. pirmame puslapyje žinutėje "Grįžta šakalai", gruodžio 16 d. po pietų buvo pastebėtas sugrįžęs Vilniuje, Karoliniškėse.

— Algirdas M. Brazauskas, laikinai einantis Lietuvos prezidento pareigas, gruodžio 14 d. priėmė Vatikano nepaprastąjį ir įgaliotąjį nuncijų Lietuvai Justo Mullor Garcia.

— Lietuvos Seimo aštuoniems komitetams iš vienuolikos vadovaus rinkimus laimėjusios Lietuvos Demokratinės Darbo Partijos atstovai. Svarbiausio — ekonomikos komiteto pirmininku patvirtintas socialdemokratas prof. Kazimieras Antanavičius.

— Algirdas Brazauskas, laikinai einantis Lietuvos Respublikos prezidento pareigas, gruodžio 11 d. su darbo vizitu buvo išvykęs į Rygą. Jis susitiko su Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku A. Gorbunovu ir ministru pirmininku I. Guodmaniu.

— Muzikos akademijoje į pirmą aktorinį kursą (vadovauja rež. T. Tamulevičiūtė) 1992 m. priimta 18 studentų, į sustiprinto muzikinio paruošimo kursą (vadovauja rež. J. Vaitkus ir komp. F. Bajoras) — 20.

— Gedimino pilyje Vilniuje trispalvė sudyla dėl blogo oro sąlygų. Susirūpinę kaimynai pastebėjo, kad jau kelinta diena kai įplyšusi vėliava. Pilies vedėjas Sigitas Ladukas paaiškino, kad vėliavas prižiūri, jas siuva ir dukart per savaitę (o kai blogas oras — ir dažniau) pakeičia Miesto meninio apipavidalinimo valstybinė įmonė... Pilies darbuotojai to padaryti negalėję...

Lietuvoje į Respublikos prezidento vietą kandiduoja:
Algirdas Brazauskas,
Stasys Lozoraitis,
Kazys Antanavičius,
J. Neverauskas.
Vytautas Landsbergis kandidatuoti atsisakė.
(Žinios gautos 1993 m. sausio 5 d. 9:30 val. ryto New Yorko laiku, laikraštį baigiant paruošti spaudai).

MUMS REIKIA RYŽTO KURIANT ATEITĮ

— Pokalbis su Kazimieru Lozoraičiu, Lietuvos ambasadoriumi Vatikane —

Vatikano Radijas perdavė pokalbį su Lietuvos Ambasadorium prie Šv. Sosto Kazimieru Lozoraičiu, neseniai dalyvavusiu Vilniuje įvykusioje užsienio diplomatų konferencijoje.

— Tai buvo pirmas tokio pobūdžio susitikimas po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, — kalbėjo ambasadorius. — Jis buvo skirtas ne tiek konkrečioms klausimams aptarti, kiek nuomonėmis ir informacija pasikeisti, geriau susipažinti su vyriausybės, o ypač užsienio reikalų ministerijos veikla.

Dalyvavome dviejuose vyriausybės posėdžiuose, kuriuose apie vyriausybės darbą ir uždavinius kalbėjo premjeras Abišala. Iš klausėme užsienio reikalų ministro Saudargo, tarptautinių ekonominių ryšių ministro Aleškaičio, užsienio reikalų ministerijos įvairių skyrių viršininkų pranešimus.

Lietuvos delegacijos derybose su Maskva dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos pirmininkas Česlovas Stankevičius mums detaliau pranešė apie šių derybų eigą, kuri yra tikrai nelengva.

Per susitikimą pasisakė ir suvažiavusieji diplomatai. Jie papasakojo apie savo vadovaujamų misijų veiklą, išskėlė pasifilimų diplomatinių misijų sklaidėniam bendradarbiavimui su valdžios žinybomis užtikrinti. Vilniuje susitikome su deputatais, Kaune — su verslininkais, kultūrininkais, mokslo žmonėmis.

Ar gali keistis tiek Jūsų, tiek kitų Lietuvos ambasadorių laikysena ir Lietuvos politika po Seimo rinkimų?

Nemanau, kad mūsų ambasadų laikysena galėtų ar turėtų keistis po paskutiniųjų parlamentinių rinkimų Lietuvoje. Demokratinė kraštų diplomatai tarnauja ne kuriai nors politinei partijai, o valstybei, atstovauja valstybei, o ne politiniam sąjūdžiui ar politinėm partijom.

Į Jūsų klausimą, ar Lietuvos politika gali keistis po rinkimų pasikeitus valdžiai Lietuvoje, tegaliu atsakyti, jog netolima ateitis parodys, ar ligšiolinė politika pakryps nauja linkme. Reikia manyti, kad valdžia laikysis buvusios vyriausybės nustatytą užsienio politikos pagrindinių gairių, nes to reikalauja mūsų valstybės interesai.

Tik ligšiolinės politikos tęstinumas gali mums plačiau atverti duris į Vakarus, iš kurių laukiama konkrečios paramos, ypač ekonominėm reformom pravesiti.

Vis platesnis atsivėrimas Vakaram, aišku, netrukdo Lietuvai toliau palaikyti ir plėsti visokeriopus ryšius, ypač prekybinius, su kaimynais Rytuose.

Kalbant apie politikos tęstinumą, verta paminėti naujojo Lie-

tuvos Seimo pirmą posėdžio dieną paskelbtą svarų pareiškimą, kuriuo dar kartą reikalaujama besąlygiško Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, o Jungtinių Tautų organizacija bei Vakarų valstybių parlamentai raginami paremti šį Lietuvos Seimo reikalavimą.

Seimas taip pat išskilmingai pareiškė, jog dėl visos pastangos, kad Lietuvos - Rusijos susitarimai dėl kariuomenės išvedimo būtų besąlygiškai vykdomi.

Ar buvo per ambasadorių paskaitą Lietuvoje paliesti klausimai, susiję su būsima Popiežiaus kelione į Lietuvą?

Su būsima Popiežiaus kelione į Lietuvą susijusius kai kuriuos reikalus aš paliečiau savo susitikimuose su užsienio reikalų ministru Saudargu, taip pat su kai kuriais atsakingais ministerijos pareigūnais. Tais reikalais ambasada palaiko ryšius taip pat su Vilniaus arkivyskupu ir apaštalinium nuncijumi Vilniuje. Su ministru Saudargo pavaduotoju Katkum ir Kauno viceburmistru Kuprevičium Kaune apžiūrėjome vietas, kurias būtų galima pasiūlyti Popiežiaus susitikimams su kauniečiams ir su iš kitų miestų atvykstančiais tikinčiaisiais.

Jei Popiežius nuspręstų aukoti mišias po atviru dangumi, Santaika būtų ideali vieta, galinti sutal-

pinti iki pusės milijono žmonių. Tačiau galutinį sprendimą padarys Popiežiaus apaštalinis kelionių rengėjas, su Lietuvos vyskupu suderinę Popiežiaus kelionės Lietuvoje tikslų programą.

Ką Jūs atsakydavote į dažnus užsieniečių klausimus: kodėl Lietuvoje Seimo rinkimus laimėjo kairieji?

Parlamentiniai rinkimai Lietuvoje buvo laisvi ir demokratiški ir tai yra didelis pirmųjų nepriklausomybės metų laimėjimas.

Nepriklausomybę atstaciūsios Lietuvos valdžia, nors ir varžoma kasdieninio gyvenimo sunkumų, sudarė palankias sąlygas demokratiškam rinkimam, taikiam ir, sakyčiau, sklandžiam valdžios perdavimui.

Tai ypač pabrėžiau pokalbiuose su užsienio žurnalistais. Pasikeitimai valdžioje yra normalus reiškinys demokratinėje santvarkoje.

Klausimą, kodėl Seimo rinkimus laimėjo kairieji, reikėtų nukreipti į pačius rinkėjus. Gal jie atsakytų, kad rinkimų rezultatus nulėmė ne ideologiniai rinkėjų įsitikinimai, bet ekonominės priežastys.

Ar galėtumėt pasakyti, kaip turėtų šiuo metu laikytis Lietuvos katalikai, kaip jie turėtų (nukelta į 2 psl.)

Lietuvos ambasadorius prie Šv. Sosto Kazimieras Lozoraitis pokalby su buv. Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu.

PENKIOLIKA LIETUVOS AMBASADŲ

Nuo to laiko, kai Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę ir užmezgė diplomatinius santykius su užsienio valstybėmis, ji ėmė steigti savo ambasadas kitose šalyse, panašiai, kaip kitos šalys pradėjo kurtis Vilniuje.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Ambasadų skyriaus pirmasis sekretorius Albertas Bandžius spaudą informavo, kad dabar užsienyje yra penkiolika Lietuvos ambasadų. 1991 m. į ambasadą pertvarkyta ir Lietuvos atstovybė Rusijoje, prie jos steigiamą ir prekybos misiją. Veiklą pradėjo ir atstovybė Ukrainoje.

Lietuvos ambasados egzistavo netgi ir tada, kai ji buvo okupuota. Jos buvo JAV, Washingtone, ir prie Šventojo Sosto, Vatikane. Prieš karą Lietuvos ambasados buvo šiose valstybėse:

Anglijoje, Argentinoje, Belgijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Italijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, Latvijoje, Prancūzijoje, Sovietų Sąjungoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Vatikane, Vo-

kietijoje. Taip pat buvo šeši konsulatų (jų išlaikymą finansavo Lietuvos Respublika) ir 41 garbės konsulas.

Vienur jos turėjo savo pastatus, kitur samdė. Ambasadų turto buvo dvejose valstybėse: Prancūzijoje ir Italijoje. Turto Italijoje — pastato bei didelio žemės sklypo Romoje vertė per 15 mln. dolerių. Bet jau dar disponuoja Rusija.

Pastatas Prancūzijoje taip pat Lietuvos pirktas, turima pirkimo ir kitus dokumentus. Bandoma šį turtą susigrąžinti. Atrodo, esama vilčių. Kitose šalyse pavyzdžiui, Šveicarijoje, pastatai buvo nuomojami.

Ambasadoje maždaug dirba po tris keturis žmones, priklauso nuo šalies dydžio. Jų atlyginimą yra nustatę Lietuvos vyriausybė. Pavyzdžiui, ambasadoriaus atlyginimas pernai buvo \$1900 per mėnesį.

Atlyginimui dar taikomas koeficientas, kuris priklauso nuo šalies, kurioje yra ambasada, minimalaus gyvenimo lygio. Pavyzdžiui Danijoje pritaikius patvirtintą koeficientą 1,43, ambasadoriaus atlyginimo, susidaro du su viršum tūkstančių dolerių per mėnesį. Ambasadorius moka Lietuvos vyriausybės nustatytus mokesčius.

Konsulatus išlaikyti kainuoja pigiau, o garbės konsulai išvis negauna atlyginimo.

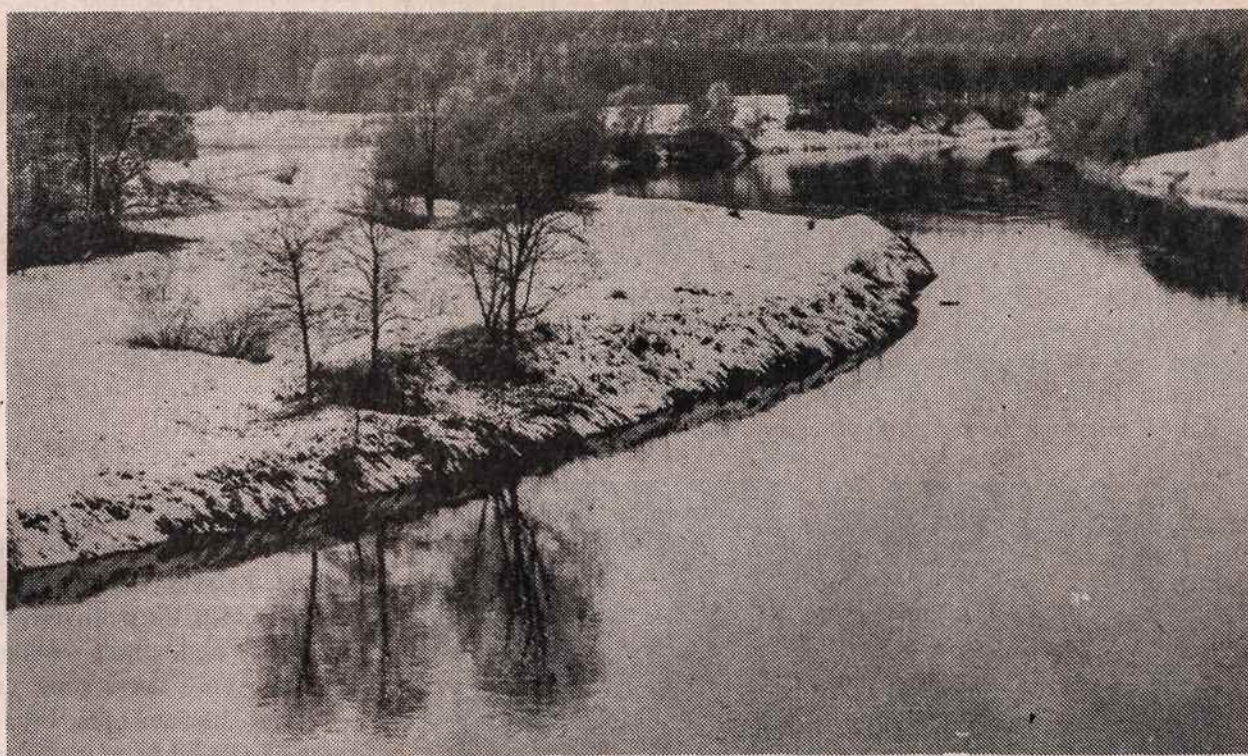
Ambasados, pagal tarptautines taisykles, yra nedidelė kitos valstybės teritorija. Šalis, kurioje ji įsikūrusi, turi užtikrinti išorinę ambasados apsaugą. Vilniuje ambasadas saugo policijos rinktinė "Skydas". Ambasadoriai naudojami diplomatine neliečiamybe — jų negalima suimti, patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Galima tik paskelbti persona non grata ir išsiųsti iš šalies.

Atvažiuodami nuolatiniam darbui dažniausiai atsiveža ne tik savo gėrimus, maistą, bet ir namų apyvokos reikmenis, baldus. Vilniaus valiutinės parduotuvės jų nepatenkina, nes pirkdami turi mokėti ir akcizą, kurio akredituoti ambasadų darbuotojai mokėti neturėtų. Rengiamasi diplomatams atidaryti parduotuvę be šio mokesčio.

Kai prie ambasados iškelta vėliava, vadinasi ambasadorius poste, ambasada veikia, jeigu nuleista — jis išvykęs arba nepriima. Ambasadų automobilių numeriai žalios spalvos. Jei mašina su vėliavėle, — joje ambasadorius, vykstantis su oficialiu vizitu.

— Lietuvoje trūksta 386,000 hektarų žemės norintiems ūkininkauti. Apie tai praneša Žemės tvarkymo departamentas.

mirusį kūną. Ar kas abejoja, kad LDDP siela — vaidmainystė, cinizmas, demagogija, palikusi savo kūną TSKP-LKP, iš esmės nesikeičia.

Pirmasis sniegas Lietuvoje. Neris ties Vieviu. Viktoro Kapočiaus nuotr.

KAIP TURĖTŲ ELGTIS SEIME DEŠINIOJI MAŽUMA?

(Tęsinys iš pereito numerio)

"Lietuvos aidas" ir toliau skelbia skaitytojų atsakymus į laikraščio pateiktus klausimus. Į klausimą "Kaip turėtų elgtis Seime dešinioji mažuma?" dienraštis vėl pateikia keturis naujus atsakymus:

Kazimieras Sutkus, sinininkas iš Kauno:

"Seimo nariai (ir dešinieji, ir kairieji) turi dirbti taip, kad kiekvienas darbas, kiekvienas išleidiamas įstatymas neprieštarautų Dievo įsakymams. Tada padės ir Dievas, ir tautos dauguma. Taip tvarkantis Lietuva nepražūs".

Saulius Mileris, 42 metų, ekonomistas (šiuo metu nedirbantis), iš Vilniaus:

"Nedalyvauti jokiose koalicijose su neokomunistais, būti aktyvia, kultūringa ir konstrukty-

via opozicija.

Santarininkams, nuosaikiams, centristams, galbūt ir liberalams, užmiršus nesutarimus ir nuoskaudas, sėsti prie vieno stalo ir priimti bendrų veiksmų programą, pirmiausia ruošiantis prezidento rinkimams. Manau, kad kiekvieno dorą politiką pareiga — neleisti įklampinti mūsų šalies į neokomunistinį Rytų liūną".

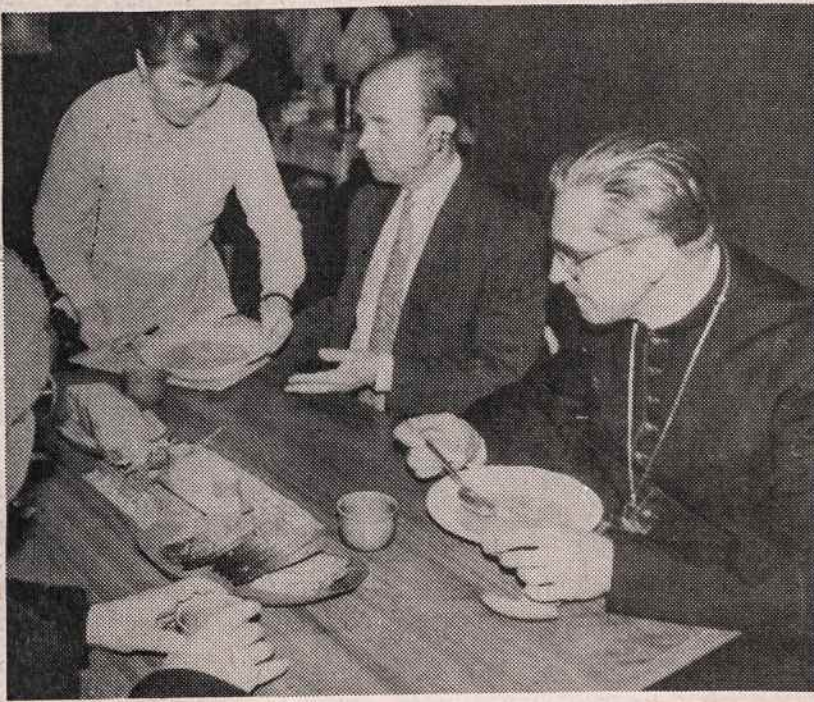
Sigita Kišonaitė-Auželienė, 45 metų, dailininkė, iš Palangos: "Tikiuosi, kad Seime bus stipri opozicinė dešiniųjų frakcija ir pagaliau bus įkurta stipri dešiniųjų partija, kuri savo pavadinime nevertos žodžio "Sąjūdis". Tikiuosi, kad dešinieji sugebės padauginti "Lietuvos aidą" prenumeratorių, tuo būdu sužinodami savo sąjungininkų bei galimų dešimosios partijos narių skaičių. Manau jog dešinioji Sei-

mo opozicija sugebės pasinaudoti aplinkybe, kad komunistai "išplauks" nešami neišprususios "pakampinių šnypštuolių" daugumos, kurios niekada nepavyks sušaukti į mitingą ar priversti aktyviai bei konstruktyviai dirbti. Tikiuosi, kad netrukus landsbergininkų kokybė nugalės brazauskininkų kiekybę".

Rūta Kuršlienė, 45 metų, viršaičio pavaduotoja iš Šylių km (Šilutės r.):

"Turėtų elgtis oriai, nepasiduoti pagundai (kaip K. Antanavičius) teisuoliškai priekabiauti; turėtų akylai stebėti, kad kairieji nepadarytų žalos Lietuvai.

Seimo dešinieji turės būti "gudrus kaip žalčiai, ramūs kaip balandžiai", nes visi girdėjome, kaip mielai dauguma kartoja savo "pranašo" A. Juozaičio posakį: "Siela niekada negrįžta į

Vilniaus arkivyskupas Audrys J. Bačkis, 1992 m. gruodžio 8 d. pašventinę ir atidaręs "Betanijos" labdaros valgyklą, kurios iniciatorius ir steigėjas buvo jis pats. Čia su kitais ragauja pirmąją labdaros sriubos lėkštę. Viktoro Kapočiaus nuotr.

LIETUVOS RYŠYS SU PASAULIU

Lietuva vėl tapusi Pasaulinės pašto ir Tarptautinės telekomunikacijų Sąjungų narė. Ta narystė atkurta 1991 m. spalio pradžioje. Nuo to laiko ir prasidėjo tikrasis Lietuvos pašto sistemos kaip savarakiškos institucijos darbas. 1990 m. spalio 7 d. pasirodė pirmieji Nepriklausomybę atgavusios Lietuvos pašto ženklai. Perna vasario mėnesį Vilniuje įrengta mobilus celiulinio telefono ryšio (aparatai automobiliuose, nešiojami) stotis, jos abonentų jau yra ir Kaune, Klaipėdoje. Rugsėjo mėn. atidaryta elektroninė tarptautinė telefono stotis Kaune.

Dažni svečiai Pasaulinės pašto sąjungos atstovai iš JAV, Kanados, Skandinavijos šalių. Labai naudinga jų kvalifikuota pagalba dabar rengiamam pašto plėtotes strateginiam planui. Vokietijos

AEG firma sutinka parengti projektus visų Baltijos valstybių pašto procesams mechanizuoti. Danijos ir Švedijos specialistai konsultuoja žmones, kuriančius Giro (pašto) banko struktūrą. Lietuvos ryšių ir informatikos ministras G. Žintelis spalio mėnesį pasirašė susitarimą su Vokietijos ryšių ministerijos parlamentiniu sekretoriumi W. Rawe. Tas susitarimas virsta plačia sutartimi: Lietuvos ryšinių mokys, Lietuva gaus įrenginių ir kt.

Vis dėlto dėl lešų stokos dar nepakankamai galima įsigyti naujų technologijos įrengimų, kompiuterių, autotransporto.

Anksčiau iš Amerikos girdėjosi skundai, kad laiška nepristatomi arba siuntiniai apdraskomi ar išplėšiami. Lietuvos paštas darė žygių padėčiai pagerinti. Anksčiau daug siuntų įstrigdavo Maskvoje tarptautiniame pašte.

Dabar korespondencija keliauja per Kopenhagos arba Frankfurto prie Maino aerouostus, o siuntiniai jūrų perkėla Klaipėda-Mukranas. Tik retais atvejais paštas iš kitų šalių ateina senuoju keliu.

Lietuva prisiima kaltę, jei tie pažeidimai padaromi jos paštininkų. Bet ne viskas ir per jų rankas eina. Jau imamas priemonių nustatyti, kurioje kelio dalyje, kuri tarnyba ar asmuo yra

atsakingas už siuntinio išvogimą ar išdraskymą.

Žmonės skundžiasi ir dėl to, kad Lietuvos paštas nepriima pašto perlaidų (pinigų persiuntimo) nei į Lietuvą, nei iš Lietuvos. Paaiškėjo, kad Lietuvos paštas neranda banko, kuris konvertuojamos valiutos perlaidų operacijas atliktų už 1/2% siunčiamos sumos.

Bankai už šias operacijas prašo nuo 2 iki 5 proc., o tai nepatenkina daugelio užsienio pašto administracijų. NVS (Rusijos) pašto administracija sutiktų atnaujinti keitimąsi perlaidomis santykiu 1 rublis — 1 talonas. Lietuvos bankas savo siūlymų nepateikė.

Be bankų pagalbos Lietuvos paštas vargu ar galės daugiau ką nuveikti, kad į Lietuvą ir iš jos pinigai būtų siunčiami perlaidomis, nes jos talonas nekonvertuojamas. Ta priežastis trukdo pasirašyti Tarptautinės pašto sąjungos konvencijos susitarimą dėl apsimainymo banko čekiais. Rengiamas Vyriausybės nutarimas dėl perlaidų su rublio zonos valstybėmis.

Bendrai dėl siuntinių iš Lietuvos ir į Lietuvą siuntimo vyriausybė yra nustačiusi taisykles.

Atsiūsti, kaip ir įvežti į Lietuvą visų rūšių medžioklinius ir sportinius šaunuosius ginklus, numerines jų dalis, šaudmenis, sprogstamąsias medžiagas galima tik turint Vidaus reikalų ministerijos leidimą, o komerciniams tikslais — ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pritarimą. Jos leidimo reikia ir visų rūšių kovos ginklams siūsti. Narcozinės, psichotropinės medžiagos ir įtaisai joms vartoti gali būti atsiunčiami tik turint Sveikatos apsaugos ministerijos leidimą.

Tokios pat ir šių daiktų išsiuntimo iš Lietuvos taisyklės. Kultūros ir meno vertybės gali būti išvežamos ar išsiunčiamos iš Lietuvos tik turint Kultūros paveldo inspekcijos leidimą, gyvūnai įrašyti į Raudonąją knygą (pasaulio ir Lietuvos Respublikos), gaminiai iš jų, medžioklės bei žūklės trofėjai — turint Aplinkos apsaugos departamento leidimą. Fiziniam asmeniui draudžiama išgabenti, išsiūsti spalvotuosius metalus, jų lydinius bei laužą.

VALIUTINĖ PREKYBA VILNIUJE

Lietuvos spauda rašo, kad vilniečiai ir jų svečiai palyginti mažai išleidžia pinigų apsipirkinėdami valiutinėse krautuviuose. Tai sprendžiama pagal tų krautuvių apyvartą. Vilniuje populiarios yra "Merkurijaus", "Rūtos" ir "Vilbara" krautuvių.

Jau seniai "Merkurijaus" ir "Rūtos" valiutinių parduotuvių Vilniuje vienos dienos apyvarta yra 20-25 tūkst., kartais — iki 30 tūkst. dolerių (tai ne tik Vilniuje, bet visoje Lietuvoje esančių aštuonių "Merkurijaus" parduotuvių dienos apyvarta).

Pirkimo padidėjimas ar sumažėjimas priklauso nuo svyruojančio dolerio kurso — jam spalio-lapkričio mėnesiais pakilus, daugiau parduota ir prekių.

Kas perkama? Tai priklauso nuo sezono. Avalynė, maistas, video ir audio technika. Video aparatūros pastaruoju metu parduodama mažiau, nes daugelis žmonių jau turi, be to, galima pigiau nusipirkti iš privačių prekiautojų, vežančių šias prekes, pavyzdžiui, iš Jungtinių Arabų Emyratų.

Beje, daugelio lietuvių jau nebesuviliosi pigiomis ir menkos kokybės prekėmis. Pavyzdžiui, "Merkurijuje" arba "Rūtoje" daugiausia televizorių, audio ar video prekių perkama pagamintų "JVC" arba "Sony" kompani-

— Solistas D. Sadauskas ir aktorius F. Jukšys dainavo ir skaitė Antano Vienažindžio dainas ir eiles gruodžio 14 d. Vilniuje, Menininkų rūmuose. Praėjo jau šimtmetis, kai nėra šio kaimo klebono, rašiusio eiles ir dainas, kurioms pats ir melodiją sukurdavo. Neišleido nė vieno dainų rinkinio, bet tai išliko žmonių klausoje, lūpose... Minėjime taip pat kalbėjo poetas M. Martinaitis.

MUMS REIKIA RYZTO

(atkelta iš 1 psl.)

rengtis Lietuvos ateičiai?

Nasijaučiu galįs ar turįs teisę nurodinėti, kaip turėtų šiuo metu laikytis kiekvienas katalikas, norėčiau tik palinkėti, kad katalikai niekuomet netaptų abejingi nei savo religiniam tikėjimui, kuriam tokia brangia kaina liko ištikimi net ir sunkiausiais laikais, nei tautiniam idealam, kuriuos visais laikais gynė ir ugdė.

Pagrįstai sakoma — ir ne tuščia retorika, — kad Tėvynės meilė ir tvirtas prisirišimas prie kilniųjų krikščionybės idealų apsaugojo mūsų tautą nuo pražūties, ją išlaikė gyvą ir kūrybingą, padėjo pakelti sunkumus, padėjo išsikvoti laisvę.

Norėčiau, kad lietuviai, Tėvynę atgavus laisvę, nuosekliai vadovautųsi tais idealais, kuriuos skelbia krikščionybė ir kurie tapo visos civilizuotos žmonijos bendru turtu. Idealus praradusi tauta, kaip ir pavienis asmuo, neišvengiamai pasiduoda pasyvumui, tuo pačiu grimsta į pražūtį.

Šiandien mums ypač reikia aktyvumo, optimizmo, ryžto, kuriant žmogaus vertę ateitį, kurią mūsų tautai laiduoja krikščioniskosios vertybės. Jei jos mūsųose būtų išblėsusios, turėtų iš naujo vėl jas atrasti, sukonkretinti, jomis pagrįsti kasdienį gyvenimą. Krikščionybė yra dinamiška religija. Kiekvienas sąmoningas krikščionis savo gyvenimo būdu ir darbais turi tai įtikinamai liudyti.

Kai buv. Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis paskutinį kartą lankėsi New Yorke ir 1992 m. rugsėjo 28 d. Jungtinėse Tautose pasakė kalbą, tą pačią dieną susitiko ir su New Yorko lietuviškos Kultūros Židinyje. Čia matomas su ištikimais lietuvių bičiuliais — New Yorko miesto tarybos nariu Walter Ward (k.) ir New Yorko valstijos assemblymanu Frederick D. Schmidt. Liūdo Tamošaičio nuotr.

LIETUVIŲ BIČIULIS TEISĖJO KĖDĖJE

New Yorko ir apylinkių lietuviams labai gerai pažįstamas Frederick D. Schmidt vardas. Per paskutinius 25 metus Schmidt vis buvo perrenkamas New Yorko valstijos assemblymano pareigoms. Aktyviai dalyvaudamas asamblejos darbuose ir penkių komitetų veikoje Albany, NY, bei jo distrikte New Yorko apylinkėse, F. Schmidt turėjo galimybių iškelti ir Lietuvos reikalus.

Per paskutinius JAV rinkimus 1992 m. lapkričio 3 d. jis buvo išrinktas "Civil Court Judge for the County of Queens". Jo įvedinimas įvyko 1993 m. sausio 4 dieną.

Būdamas New Yorko valstijos assemblymanu per paskutinius 25 metus, F. Schmidt ne tik gynė Lietuvos reikalus Albany, NY, bet neapleisdavo svarbesnių lietuvių susirinkimų ir buvo labai dažnas svečias Kultūros Židinyje. Yra parodęs savo talką ir santykiuose su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa, atstovaudamas St. John's universitetui, kur buvo teisės profesorius.

Asmeniniame gyvenime naujasis teisėjas augina gausią šeimą, yra Šv. Tomo Apaštalo katalikų parapijos narys Woodhaven, NY. 1992 m. gruodžio mėn. pradžioje jam buvo suteiktas specialus žymuo — "Human Rights Award of the New York State Right to Life Party".

New Yorko lietuviams su pasigėrėjimu ir džiaugsmu jungiasi prie F. Schmidt bičiulių pasitenkinimo dėl bendro draugo nuoširdžių pastangų įvertinimo. (k.b.)

Tačiau nemažai yra ir lietuvių, kurie visus maisto produktus, pradėdami makaronais, baigiant actu, perka už valiutą. Audio, video ar televizorių atsargos nepapildomos — matyt, sunkiai sekasi parduoti ir jau turimus.

"Vilbaroje" vienos dienos prekių apyvarta nedidelė — apie 7-8 tūkst. Vokietijos markių. Daugiausia perkama maisto prekių — aišku, kad visų Vilniuje esančių užsienio ambasadų personalas valgo ne lietuvišką maistą.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (priė Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuvas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvos. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813 360-5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmdieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmdieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama angli kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmdieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150

TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA - GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲ IR LIETUVŲ MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Taikos diena

Naujųjų metų dieną — 1993 metų sausio pirmąją — buvo švenčiama jau dvidešimt šeštoji pasaulinė taikos diena.

Pirmoji pasaulinė taikos diena popiežiaus Pauliaus VI-ojo iniciatyva buvo surengta 1967 metų sausio pirmąją. Ji susilaukė didelio atgarsio, ir pritarimo. Popiežiaus kreipimasis melstis už taiką, saugoti ir ugdyti taiką buvo skirtas ne tik katalikams ar krikščionims, bet visiems geros valios žmonėms.

Jau į pirmąjį Pauliaus VI-ojo raginimą gausiai atsiliepė ir nekrikščioniškųjų religijų išpažinėjai. Pirmiausia budistai ir musulmonai. Tai sudarė labai palankias sąlygas prigyti šiai naujai tradicijai ir nuo 1967 metų pasaulinė taikos diena nenutrūkstamai buvo rengiama kiekvienų metų sausio pirmąją.

Ruošiantis 1993 metų taikos dienai, jau prieš keletą savaičių Vatikano spaudos salėje buvo pristatytas šiai dienai skirtas popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo kreipimasis. Šių metų pagrindinė kreipimosi tema: "Jei trokšti taikos, padėk vargšams".

"Skurdas, — sakoma Popiežiaus kreipime, — kėsina į gyvenimo vertę, žemina žmogaus orumą ir griauia taikingo visuomenės gyvenimo pagrindus. Dėl socialinės įtampos lengvai įsižiebiami karai. Šiuo metu, kai nebėra Rytų ir Vakarų valstybių blokų, konflikto, vyksta kruvini vietiniai karai, liudijantys, kad karo šaknys neišrautos.

Užtenka prisiminti Bosniją Hercegoviną, kur, atrodo, niekas nepajėgia sustabdyti smurto.

Daugybė pasaulio kraštų yra įsitraukę į genčių, tautybių, rasinių konfliktus. Juos sustabdyti ir naujų išvengti galima tik naiki-

nant socialinį neteisingumą, teisingiau paskirstant gėrybes, kurias visuomenę, kurioje kiekvienas žmogus jaustųsi priimamas ir mylimas. Atėjo laikas peržiūrėti neturtingųjų valstybių užsienio skolas, kurios yra giluminė tiek narkotikų pramonės, tiek milžiniško emigracijos srauto į turtingesnes valstybes priežastis.

Taika ir laisvė yra neatskiriamai susijusios, nes laisvė — tai laisvė nuo bado ir nuo neteisingumo. Turtingos valstybės turi būti solidarios su neturtingomis. Tam nepakanka tik rinkos dėsnio — būtina teisingiau paskirstyti gėrybes, kurias Dievas skyrė visiems žmonėms. Prisiminkime Evangelijos raginimus gyventi kukliai ir nuosaikiai — primena Popiežiaus turtingiesiems.

Šv. Tėvo Jono Pauliaus II kreipimąsi pasaulinės taikos dienos proga komentavo Popiežiškiosios taikos ir teisingumo tarybos prezidentas kardinolas Roger Etchegaray ir tos pačios tarybos viceprezidentas vysk. Jorge Mejio.

Kardinolas Etchegaray pabrėžė, kad Šventasis Tėvas ragina atsigręžti į vargšus visa širdimi ir nebegalvoti apie tai, kas duoda, o kas ima.

Pratęsdamas Popiežiaus mintį, kardinolas prisiminė garsią kinų pasaką apie du didikus, kurie iš pradžių apsilankė pragare, o paskui rojuje. Pragare jie pamatė daugybę žmonių, sėdinčių prie valgiais apkrautų stalų, bet visi tie žmonės mirė iš bado, nes kiekvienas turėjo dviejų metrų ilgumo valgyto lazdeles, tad negalėjo pasiimti maisto. Rojuje jie pamatė tą patį vaizdą — prie valgių stalų sėdėjo žmonės, kuriems taip pat buvo duotos dviejų metrų ilgumo valgyto laz-

"Lietuvos aidą" dienraštis pateikęs skaitytojams naują klausimą, spausdina eilę atsakymų, gautų iš įvairių Lietuvos vietovių.

Zenonas Žebrovskis, 19 m. KTU studentas:

"Politikoje, kaip ir ekonomikoje, galioja konkurencijos dėsnis, kai pralaimėjęs paprasčiausiai pasitraukia. Norint grįžti į ankstesnę poziciją būtina: 1. Akylai stebėti LDDP veiksmus ir ieškoti jų politikos ir ekonomikos klaidų; 2. Viešai deklaruoti savo geresnius sprendimus.

Taigi Sąjūdžio tikslas laimėti artimiausius rinkimus į Seimą".

Lina Stukienė, 39 m., animacinių filmų direktorė, iš Vilniaus:

"Tuoj pat p. Tumelį paleisti į "atsargą". Jis, nuolat aiškindamas akmens amžiaus tiesas, labai daug prisidėjo prie to, kad Sąjūdis prarado autoritetą. Kuo greičiau išsirinkti gerą, mėgstamą lyderį, kuris galėtų patraukti kuo daugiau žmonių..."

Bronius Verkauskas, investicinių bendrovės direktorius, Vilnius:

"Sąjūdį reikia paleisti, o jo šalininkus:

1. Burti į dešinėsios krypties konservatorių ar krikščionių demokratų partijas.

2. Konsoliduoti inteligentiją ir laisvųjų profesijų žmones į libe-

delės, bet visi buvo sotūs ir linksmi, nes kiekvienas padavinėjo maistą sėdinčiam priešais jį.

KĄ TURI DARYTI SAJŪDIS PO RINKIMŲ?

ralų demokratų partiją.

3. Kviesti sandomojo darbo žmones į socialdemokratų partiją, kuri turi patraukti didelę dalį žmonių, palaikiusių rinkimuose LDDP, kuri ilgainiui turėtų išnykti iš Lietuvos politinio spektro.

Turėtume normalų Seimą, kuriame būtų stipri dešinė ir kairė su intelektualiu centru.

Reikia palaikyti p. S. Lozoraičio kandidatūrą į prezidentus.

Gerbiamas V. Landsbergis yra ir liks Lietuvos atgimimo švyturys".

Edmundas Kaminskas, 43 m., darbininkas, iš Šilutės raj., Ž. Naumiesčio:

"1. Pripažinusi savo neveiklumą, Lietuvos Sąjūdžio seimo taryba turėtų garbingai atsistatydinti.

2. Sąjūdžio seimas turėtų spręsti ar toliau Sąjūdis reikalingas kaip judėjimas, ar pagaliau atėjo laikas (jeigu ne per vėlu) jo pagrindu kurti partiją. Bent jau turėtų būti šiuo klausimu nedviprasmiškas pareiškimas.

3. Jeigu ir toliau Sąjūdžio seimas apsiribos deklaratyviais pamąstymais ir organizuos "judėjimą" tai bus padaryta viskas, kad šis patriotinis potencialas nebus išnaudotas".

Edvardas Karakas, 40 m., veterinaras, Lazdijų raj., Versta-

minų km.:

"Pasistengti atgauti savo gerą

vardą, nes ypač periferijoje, jis jau virto keiksmažodžiu. Sustiprinti (o daugelyje rajonų ir atkurti) Sąjūdžio veiklą. Be gailės, čia atsiveikinti su prisiplakeliais bei karjeristais. Svarbiausia nuoširdžiai padėti paprastam žmogui, paliktam senųjų ir naujųjų "viešpačių" malonei".

Virginija Lapaitė, 34 m., mokytoja, Anykščiai:

"Labai rimtai išanalizuoti padarytas klaidas, numatyti ateities gaires. Kornelijus Tacitas sakė: "Visą gyvenimą mes vaikštomė per degančias žarijas, tik vieni jas mendo basi, kiti gi apsiavę". Aš palinkėčiau Sąjūdžiui mindyti žarijas apsiavus.

Būti diplomatais, R. Oldingtonas romane "Visi žmonės priešai" rašė: "Būkite ramūs kaip balandžiai ir gudrūs kaip žalčiai. Nesiduokite nugalimi per savo atvirumą ir patiklumą".

Vygandas Trainys, 18 m., "Kauno aidą" korespondentas:

"Sąjūdis turi kuo greičiau formuotis į partiją, kurti profesines darbo grupes, kurios teiktų racionalius pasiūlymus ar net rengtų įstatymų projektus. Reikia ne akiai pulti savo oponentus, o kantriai ir argumentuotai aiškinti esamą situaciją, kodėl yra taip, o ne kitaip ir kas dėl to kaltas".

Jonas Raišys, ekonomistas, iš Šiaulių:

"Klaidas, kad ir kokios jos

būtų, reikia taisyti.

Kaip judėjimas Sąjūdis niekada nebegrįš į valdžią.

Nemanau, kad aš Jus paprotingai šiuo pasiūlymu. Jūs (Sąjūdis) nežinojote tikros padėties vietoje, ypač kaime, per daug buvote geros nuomonės apie save, padarėte eilę nedovanotinų klaidų, ypač žemės ūkyje. Klaidos ir atvedė neokomunistus į valdžią. Jie valdžios taip greitai neatiduos".

Gytė Malūkienė, iš Šlepščių, Biržų r.:

"1. Tuose rajonuose, kuriuose nėra Tėvynės Santaros Seimo narių, įkurti Sąjūdžio Seimo narių priimamuosius.

2. Organizuoti Sąjūdžio stebėtojų grupes, kurios fiksuotų įstatymus ir kt. pažeidimus. Nedelsiant apie tai informuoti dešiniuosius Seimo narius.

3. Mažuose miesteliuose, kai-muose kurti moterų, jaunimo, ūkininkų ir kt. sąjūdininkų klubus.

4. Ruoštis rinkimams".

Olga Kazlienė, 47 m. Kauno šeimos centro direktorė:

"Jis turi mokyti! Ypač demokratijos. Ateities valdininkas, kurio pareiga ir pašaukimas tarnauti kitiems, — turės būti plačių pažiūrų ir teisiškai išprusęs.

Sąjūdis turi dirbti su jaunimu. Remtis ateitininkais ir skautais, nes jų veiklos kryptis — visuomeniškos ir tobulo asmenybės ugdymas, o ne kokios nors žmonių grupės (pvz. komunistų partijos) ideologinio bagažo perėmimas.

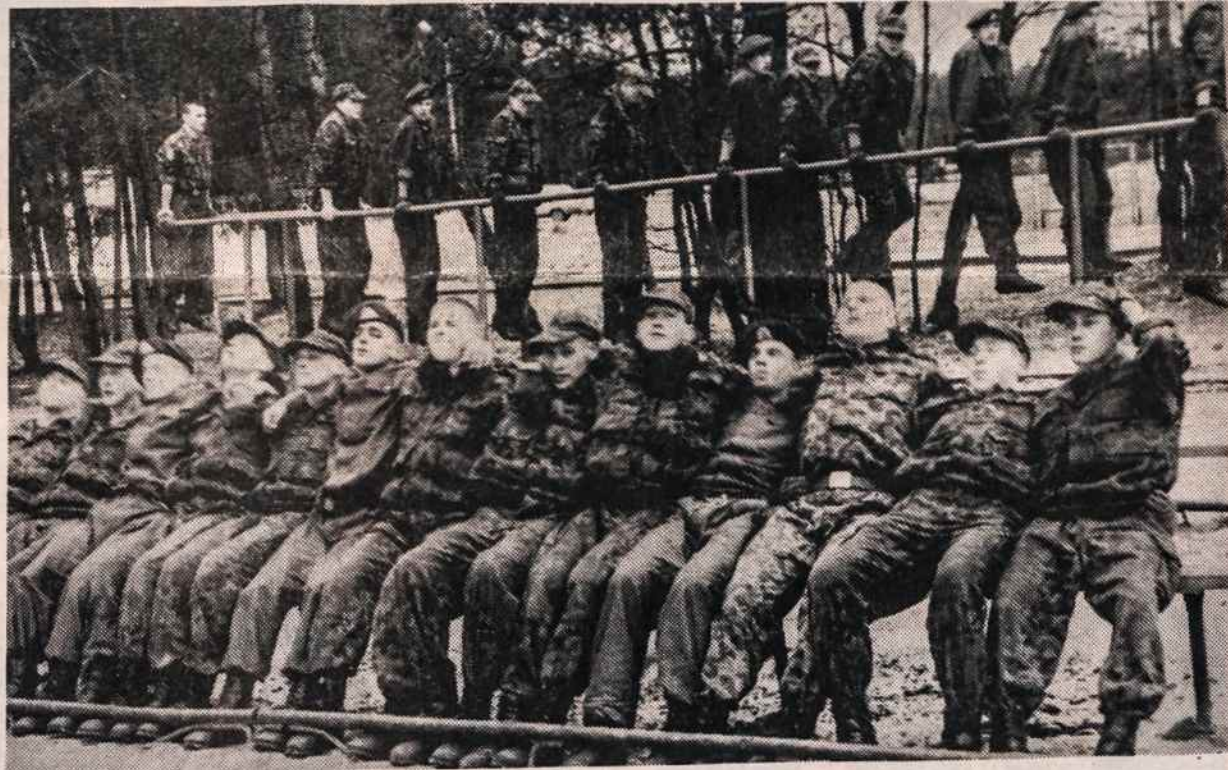
Mieli sąjūdininkai! Mūsų karta gal neragaus savo triušo vaisių. Mokėkime iš laiko aukštumų įžvelgti savo atsakomybę Lietuvai. Tai Sąjūdžio verta misija!"

Mečislovas Švabas, 50 m., gydytojas, iš Kriūkų km., Šakių r.

"Lietuvos Sąjūdis savo istorinį tikslą pasiekė, padėjo atkurti laisvę ir nepriklausomybę.

Dabar laikas persitvarkyti į partiją. Mano nuomone, geriausia dabartiniams Sąjūdžio nariams įsilieti į Krikščionių demokratų ir Tautininkų partijas, bet ne daugiau. Tai sustiprėtų viena ar dvi dešinėsios partijos, sugebančios konkuruoti su

(nukelta į 5 psl.)

Vilnius. "Geležinio Vilko" būrio jaunimas treniruojasi. Viktoro Kapočiaus nuotr.

Kelionės į Lietuvą

ALGIRDAS ŠILBAJORIS

Neteko iki šiol "Darbininke" skaityti platesnių aprašymų apie keliones į Lietuvą, todėl sugalvoju pasidalinti su skaitytojais savo įspūdžiais apie apsilankymą nepriklausomybę atgavusioje tėvynėje.

Čia bus tikrai mano asmeniškasis pasakojimas apie gimtąjį kraštą, žmones, vaizdus ir nuotaikas. Lietuvoj buvau 1991 metais, sporto šventės proga, daug kur lankiausi ir daug pamačiau. 1992 m. — daugiau asmeniškais reikalais.

1991 m. kelionė buvo mano pirmas grįžimas į tėvynę po "laikino" pasitraukimo, užsitęsio 47 metus...

Su motinos pelenais

Mano antroji kelionė į Lietuvą 1992 m. buvo gana skirtinga. 1991 m. važiauvau su ekskursija, gyvenau viešbučiuose, valgiau restoranuose ir keliau po Lietuvą autobusu. Pernai gi kelionės tikslas buvo ne tik dar

tą pamatyti gimtąjį kraštą, bet kartu atlikti ir liūdną pareigą.

Važiauvau šį kartą su broliu ir broliene ir vežiau iš mūsų a. a. mamytės pelenus palaidoti Kaune, šalia jos motinos, mūsų

Laidojimo įstaiga Kaune 1992 m. gegužės mėn. Algirdo Šilbajorio nuotr.

babūnelės palaikų. Tokiu būdu ir vėl keliau į Lietuvą pabuvoti tik laikinai, o mūsų mamytė — jau pasilikti amžinai...

Iš anksto buvau susirūšęs su giminėmis ir planavau daugiausia laiko praleisti Kaune, bet tikėjaušis šiek tiek pakeliauti ir į kitas vietas. Šį kartą žinojau, kad būsiu giminių globoje, ir daugiausia nuo jų pareis mano planai.

Išskridom gegužės 4 d. skandinavų oro linija. Nusileidę Kopenhagoje, netrukus persėdom į mažesnę skandinavų lėktuvą ir nepajutom, kaip atsiradom Lie-

tuvos erdvėje.

Sekmingai praėjė Vilniaus muitinę, su visais maišais atsidūrėm belaukiančių giminių glėbyje. Davė j rankas gėlių, sukimšo į savo nedideles automašinas ir tuoj dūmėm į Kauną, kad suspėtume bažnyčion, iš anksto užsakytom pamaldom. Gedulingos mišios vyko senamiestyje, ant Nemuno kranto stovinčioj istorinėj Vytauto Didžiojo bažnyčioj.

Buvo susirinkęs būrelis mūsų ir brolienės giminių, kurie su a. a. mamytė draugavo, ją pažino ir atsimenta, kaip ji prieš 24 metus laukė ir džiaugėsi pas sūnus į Ameriką važiuodama. O dabar vėl sugrįžo — mažoj, juodoj dėžutėj...

Jos vaikystės vargai I Pas. karo metu Latvijoje ir Rusijoje, gyvenimas ir kova už būvį Lietuvoj, šeimos nesantaika, sovietų okupacija, vokiečių okupantų išnaudojimai, atsiskyrimas su sūnumis, karo baisenybės sugrįžtant sovietams, trėmimams į Kareliją ir Sibirą, 12 metų nežinia apie sūnus, grįžimas į Lietuvą, motinos mirtis, 11 metų laukimas emigruoti, gyvenimas su sūnumis Amerikoje, sunki senatvės liga ir pagaliau 90-tų metų gimtadienyje atsiskyrimas su šiuo pasauliu — visa gyvenimo istorija dabar tik mažoj, juodoj dėžutėj...

Kitą dieną atsisveikinimo apeigos vyko iškilmingai niūrioje ir šaltose laidotuvių biuro "Liūdesys" patalpose, o pačios laidotuvių — Eigulių kapinėse.

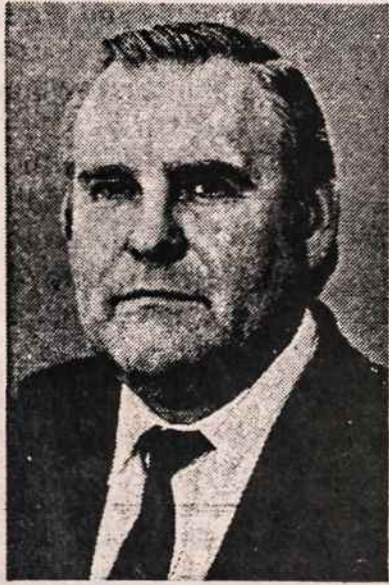
Tenai ir palikom savo mamytės palaikus, po tuo pačiu antkapiu, kur ilsisi jos pačios motina.

(Bus daugiau)

Vytauto Didžiojo bažnyčia Kaune 1992 m. Algirdo Šilbajorio nuotr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS NAUJOJI VYRIAUSYBĖ

Bronislovas Lubys — ministras pirmininkas

Povilas Gylys — užsienio reikalų ministras

Romasis Vaitiekūnas — vidaus reikalų ministras

Audrius Butkevičius — krašto apsaugos ministras

Julius Veselka — ekonomikos ministras

Leonas Vaidotas Ašmantas — energetikos ministras

Eduardas Vilkelis — finansų ministras

Gintautas Žintelis — ryšių ir informacijos ministras

Teodoras Medaiskis — socialinės apsaugos ministras

Jonas Rimantas Klimas — miškų ūkio ministras

Algirdas Vapšys — statybos ir urbanistikos ministras

Jonas Biržiškis — susisiekimo ministras

Rimantas Karazija — žemės ūkio ministras

Jonas Prapiestis — teisingumo ministras

Vytautas Kriauza — sveikatos apsaugos ministras

Dainius Trinkūnas — Kultūros ir švietimo ministras

Albertas Ambraziejus Sinevičius — pramonės ir prekybos ministras

Algimantas Matulevičius — ministras be portfelio savivaldybių reikalams

POETO PRANO LEMBERTO MIRTIES 25 M. SUKAKTIS

Minėjimas — akademija įvyko 1992 m. lapkričio 29 d. Los Angeles miesto Lietuvių Tautiniuose namuose. Apie "Tau, sesute" dainos autorių paskaitą skaitė žurnalistas iš Vilniaus Albinas Vaičiūnas; jis didelis savo krašto

(Ilguvos apylinkių) kūrybingų žmonių gerbėjas, renkas žinias apie jų praeitį ir jų paliktus kūrybos lobius.

Kraštotyrininko A. Vaičiūno pastangomis Pranas Lembergas 1992 m. buvo atitinkamai paminėtas jo gimtinėje Biržuose (kur ilgai jis buvęs notaru) ir Lietuvos Rašytojų Sąjungoje Vilniuje. A. Vaičiūno paskaita buvo neilga, bet informatyvi ir nuoširdi.

Kiti akademijos — pietų kalbėtojai: Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, rašytojai — poetai: Bernardas Brazdžionis, Pranas Visvydas, Bronys Raila, Alė Rūta, solistė Aliodija Dičiūtė - Trečiokienė, pabaigoj — Vytautas Šeštokas. Apie Prano Lembergo žodžiais sukurtas dainas trumpai, bet taikliai ir gražiai kalbėjo kompozitorė Giedra Gudauskienė, kuri pravedė ir visą muzikinę akademijos dalį.

Solistė Janina Čekanauskienė padainavo Pr. Lembergo žodžiais dainų, akompanuojant

Raimondai Apeikytei. R. Apeikyte — ne tik puiki pianistė, bet ir kompozitorė. Ji ir šiai progai parašė Pr. Lembergo žodžiams naują dainą; jos gaidas įteikė programos metu našlei Monikai Lembergtienei, kuri pasakė gražų, spontanišką padėkos žodį kompozitori Apeikytei ir visiems, pagerbusiems jos vyro prisiminimą.

Modernios technikos dėka išgirdome ir a. a. Prano balsą, jam deklamuojant savo eilėraščius prieš daugelį metų. Taip pat iš "kasetės" — aiškiai per mikrofoną girdėjom ir aktorę Lietuvoje, deklamuojančią Pr. Lembergo kūrybą.

Programos pravedėjas — Algimantas Žemaitaitis.

Reikia dar ypač paminėti tris dalykus: invokaciją, "Tau, sesute" dainą (kuri buvo parašyta prieš 65 metus; o nuo Prano Lembergo gimimo — 95 m.) ir nuoširdų sūnaus Vitalio padėkos žodį.

Invokaciją sukalbėjo prel. Jonas Kučingis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas emeritas, Pr. Lembergo gerbėjas. Jo literatūrinė malda, prasminga ir nuoširdi, buvo išklaudyta visiems didžiai susikaupus.

"Tau, sesute," Pr. Lembergo žodžiams dainą, labai populiarią per dešimtmečius, virtusią lyg liaudies daina, su atitinkama įžanga pravedė poetas Pranas Visvydas. Dainavo visi dalyviai, nes jos visus žodžius turėjo prieš akis atspausdintoje programoje.

Vitalis Lembergas pabaigoje apsakė trumpą padėkos žodį programos dalyviams ir visiems atsi-

lankiusiems. Vitalis, drauge su mama Monika, yra organizatoriai literatūrinio konkurso Lietuvoje — Kaune, prie Vytauto Didžiojo universiteto. Konkursas — studentams, puoselėjant jų literatūrinį kūrybingumą. Prano Lembergo vardo premija (500 dol.) bus skiriama kasmet. Šiomet konkursui pravedti vadovauja prof. dr. V. Kubilius, lite-

ratūros kritikas. Lembergtų šeimai atstovauja Albinas Vaičiūnas.

Lembergtų svečias A. Vaičiūnas (pirmą kartą Amerikoje) paviešėjo porą savaitių. Per lietuvių radijo valandėlę ir privačiai jis papasakojo apie sunkią žiemą Lietuvoje... Tačiau lietuviai esą per daug nenusiminę, patvarūs ir ištikimi savo tėvynei. A.R.

Poetas Pranas Lembergas, miręs 1967 m. lapkričio 29 dieną.

Monika ir Pranas Lembergai 1926 m., praėjus vieneriems metams po vestuvių.

— Lietuvos Seimo rūmuose gruodžio 16 d. vyko kai kurių Kovo 11-osios Akto signatarų Aukščiausiosios Tarybos koalicijos "Už demokratinę Lietuvą" ir Seimo opozicijos narių pasitarimas. Įvertinta politinė padėtis Lietuvoje, pareikšta nuomonių dėl prezidento rinkimų ir opozicijos darbo Seime. Nutarta Kovo 11-osios Akto signatarų ir Seimo opozicijos narių susirinkimus rengti reguliariai ir kurti Lietuvoje politines struktūras su politikos formavimo centru Vilniuje.

— Lietuvos paštas, keliaujantis į pasaulį, anksčiau buvo siunčiamas per Maskvą ir Sankt Peterburgą. Dabar visas paštas keliauja pe Frankfurtą ir Kopenhagą.

LIETUVOS BIČIULIS SPAUSDINA INAUGURACINIUS KVIETIMUS

George Ward, kuriam 1992 m. Lietuvos Vyčių suvažiavime buvo suteiktas "Lietuvos Draugo" vardas, buvo pagerbtas verslo srityje. George firma Bethesda Engravers spausdina naujai išrinkto prezidento Clinton inauguracinius kvietimus.

Tai jau trečias kartas iš eilės, kai George laimi prestižinį kontraktą gaminti inauguracinius kvietimus. Juos spausdinti naujam prezidentui visada yra ypatinga garbė. Tai ir sunkus darbas, bet George juokauja: "Ketveri metai yra beveik pakankamas laiko tarpas pamiršti, kaip sunku buvo praėjusį kartą".

Į \$68.000 kontraktą įeina 55.000 kvietimų, programų viršelių ir vokų pagaminimas. Visas turi būti puikiai išgraviruota — tai ypatybė, kuri ir atveda reiklius klientus į Bethesda Engravers. Be to, inauguraciniai kvietimai pirmą kartą bus spausdinami ant perdirbto popieriaus. George žodžiais, šis kontraktas jam reiškia "šiek tiek pelno, šiek tiek prestižo".

Nėra abejonės, kad dalį pelno George paskirs kilniems tikslams. Tai patvirtina 1992 m. pradžioje jo parūpinti 16 inkstų hemodializės aparatų, kuriuos vasario mėnesį į Lietuvą išsiuntė Lietuvių Religinės Šalpos organizacija.

George glaudžiai bendradarbiauja su dr. Balia Dainiu, vyriausiu Lietuvos nefrologu. Drauge jie tikisi sukurti Lietuvoje pirmos klasės gydymo sistemą sergantiems inkstų ligomis. Atsitiktinai dr. Dainys lankėsi pas George JAV ir tuo metu, kai jis laimėjo kontraktą.

George neliko abejingas ir Lietuvoje besikuriančiai demokratijai. Jis yra įvairiai padėjęs Lietuvos valdžios atstovams ir labai prisidėjęs remiant Lietuvos ambasadą Washingtone, už ką yra gavęs padėkos laišką

asmeniškai nuo prezidento Landsbergio.

Baltimorės "Laisvos Lietuvos" komitetui George buvo neįkainojamas, teikiant mokymą bei humanitarinę pagalbą Lietuvai ir kritišką 1991-1992 metų periodu įtaigojant Kongresą remti gimstančią demokratiją.

Malonu, kai Lietuvos draugai nusipelnė tokio savo verslo pagerbimo. George Ward tiki, kad Lietuva ir toliau eis demokratiškos ir ekonominių reformų keliu. Jis yra gyvas įrodymas, jog geras darbas ir pilietiškumas žengia ranka rankon.

Edward P. Sinkora

Š. MARČIULIONIS SUSITIKO SU "STATYBOS" KREPŠININKAIS

1992 m. lapkričio mėn. 22 d. Šarūnas Marčiulionis susitiko su "Statybos" krepšinio komanda Meadowlands Arenoje, New Jersey. Tai buvo vienintelė proga jiems kartu pabendrauti Amerikoje. Šarūnas atvyko su Golden State Warriors komanda, kuri žaidė prieš NJ Nets, bet jis pats dėl kojos traumos žaisti negalėjo.

Šarūnas yra pagrindinis "Statybos" globėjas, bet jis stengiasi Lietuvai padėti ir kitais būdais. Jis puikiai žino, kad vaikai yra Lietuvos ateitis. Š. Marčiulionis

— Kaune, Krėvos gatvėje prie namo, pažymėto Nr. 7, gruodžio 14 d. atidengta memorialinė lenta garsiam mokslininkui, Vytauto Didžiojo universiteto profesoriui Levui Karsaviniui, gyvenusiam šiame name iki karo. Paminklinę lentą sukūrė skulptorius V. Žaklys, architektas — J. Lukšė.

APIE VEIKLIĄ LIETUVĘ AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Rytinėje Pensilvanijos dalyje, buvusioje anglies kasyklų rajone, dar ir dabar tebegyvena nemažai lietuvių. 1990 m. Amerikos gyventojų surašymo metu vien tik Luzerne apskrityje (County) lietuviams užsirašė 7,118, o iš mišrių šeimų — 15,038.

Toje apskrityje, Pittston mieste, gyvenančių Lietuvos Vyčių bei kitose lietuvių organizacijose ir bendrai lietuviškame veikime pasižymėjusių veikėjų Nellie Bayoras-Romanas išsireiškė: "Aš gausiu iš Lietuvos laišku, kuriuose gali beveik girdėti juos verkiant. Tik laikas parodys, ką žada ateitis".

Kita, gretimame Wilkes-Barre mieste leidžiamo laikraščio "The Times Leader" štabo korespondentė Dawn Shurmaitis, prieš Kalėdas aplankė Nellie (vardą klaidingai rašo "Millie") Bayoras-Romanas. Gruodžio 19 d. minėtame laikraštyje tilpo straipsnis, kuriame Nellie pasakoja apie senoviškus lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročius.

"Nežiūrint nuolatinių rūpesčių ir nedateklių, visame pasaulyje lietuviai, švėsdami antrąsias Kalėdas po vėl atgautus Lietuvos nepriklausomybės, laužys, dailinsis plotkeliais, džiaugdamiesi sveikinsis ir linkės "Linksmų Kalėdų", — kalbėjo Nellie Bayoras-Romanas.

Nellie Lietuvą labai mylinti. Ji ten lankėsi net devynis kartus. Kūčias ir Kalėdas švenčianti pagala senoviškas, lietuviškas tradicijas.

Ilgame straipsnyje itin detalai yra nupasakoti ir aprašyti įvairūs Kūčių valgiai, burtai, simboliai ir Kalėdų nakties mišios su lietuviškais, kalėdinėmis giesmėmis.

Prie straipsnio yra pridėta ir Nellie namuose, kur ji su savo vyru muziku Vaclovu Romanu gyvena, lietuviškais papuošalais išpuoštos eglutės nuotrauka.

p. palys

mybės atstatymą. Prezidentu G. Bush žmonės Lietuvoje yra gerokai nusivylę!

Straipsnio gale Nellie Bayoras-Romanas išsireiškė: "Aš gausiu iš Lietuvos laišku, kuriuose gali beveik girdėti juos verkiant. Tik laikas parodys, ką žada ateitis".

Kita, gretimame Wilkes-Barre mieste leidžiamo laikraščio "The Times Leader" štabo korespondentė Dawn Shurmaitis, prieš Kalėdas aplankė Nellie (vardą klaidingai rašo "Millie") Bayoras-Romanas. Gruodžio 19 d. minėtame laikraštyje tilpo straipsnis, kuriame Nellie pasakoja apie senoviškus lietuviškų Kūčių ir Kalėdų papročius.

"Nežiūrint nuolatinių rūpesčių ir nedateklių, visame pasaulyje lietuviai, švėsdami antrąsias Kalėdas po vėl atgautus Lietuvos nepriklausomybės, laužys, dailinsis plotkeliais, džiaugdamiesi sveikinsis ir linkės "Linksmų Kalėdų", — kalbėjo Nellie Bayoras-Romanas.

Nellie Lietuvą labai mylinti. Ji ten lankėsi net devynis kartus. Kūčias ir Kalėdas švenčianti pagala senoviškas, lietuviškas tradicijas.

Ilgame straipsnyje itin detalai yra nupasakoti ir aprašyti įvairūs Kūčių valgiai, burtai, simboliai ir Kalėdų nakties mišios su lietuviškais, kalėdinėmis giesmėmis.

Prie straipsnio yra pridėta ir Nellie namuose, kur ji su savo vyru muziku Vaclovu Romanu gyvena, lietuviškais papuošalais išpuoštos eglutės nuotrauka.

p. palys

"Statybos" krepšininkai su Š. Marčiulioniu (buvusiu šios komandos žaidėju). Lapkričio 22 d. Meadowlands Arenoje, NJ, susitikė: Š. Marčiulionis (centre), "Statybos" treneris E. Kairys, Golden State Warriors trenerio pavaduotojas D. Nelson, Golden State Warriors media representative M. Murphy ir kiti "Statybos" krepšininkai. Edvardo Arūno Bitėno nuotr.

Šarūnas Marčiulionis lapkričio 22 d. Meadowlands Arenoje, NJ, autografuoja olimpinės krepšinio komandos marškinėlius. Iš k.: Mike Murphy, Golden State Warriors media representative, Šarūnas Marčiulionis ir Vilūnė Sarpaliūtė-Bitėnienė. Edvardo Arūno Bitėno nuotr.

PRIGLAUS IŠSVAJOTOJI IR NEPRIKLAUSOMA...

Kiek lietuvių, atgavę viltį sugrįžti Tėvynėn, rašė ir teberašo laiškus gimtojo miesto ar kaimo valdžiai? Rašo su skausmo iška muotom širdim ir su rusenančia viltim - rytoj mes tikrai sugrįšim. Sibiras neušaldė meilės paliktai ar net nepažintai tolimai Tėvynei, jis neušaldė ir tikėjimo savo tauta...

Perskaičius praėjusių metų gruodžio 17 d. "Lietuvos aide" atspausdintą Loretos Jastramskienės straipsnį "Užšalęs laivas sažinės pakrantė" negali nepergyventi Rimavičių šeimos tragedijos lyg savo. Ir kas galėtų pasakyti, kad viskas, kas įvyko - tai atskirų žmonių kalte, kad Lietuvos sažinė ir tą pakę...

Rimavičių šeimą išvežė Sibiran 1948 metais. Ištvėrė sovietų pragara, grįžo 1992 m. gruodį Lietuvon. Ne vienas Kazys Rimavičius grįžo, o su žmona Jadvyga, kuri šiandien amžinatilsi...

Gruodžio 12 d. ją rado. Kojos ant kranto, o galva, perrišta sibirietiška skarele, šventosios vandenuos.

-Neišlaikiau jos, pakilo naktis. Sako, aš trumpam į lauką... Ir nebeperėjo. Ką man dabar daryti? Kaip, už ką palaidoti? Geriau negrįžę būtume, betgi taip tevišken norėjom. O ką čia rados? - tyliai šnibžda Kazys Rimavičius.

Vežėsi Rimavičiai Lietuvon visas gyvenimo santaupas - 90 tūkst. rublių. Dar vasarą sūnus Stasys į Ukmergę atvykęs ir nuėjęs pas statybos valdybos viršininką V. Almantą, išgirdo tvirtą žodį - gruodžio mėn. bus jūsų butas, garantuojau.

O į Ilgarką vasarą ir iš ministerijos atvažiavęs pareigūnas ragi-

no lietuvių - grįžkit, sumokėsim kelionės išlaidas, padėsim.

Sugrįžo. Kelionės bilietai vien 38 tūkst. kainavo. O baldus išsiuntė konteineriu. Nuvyko pasiimti - 9 tūkst. už prastovą sumokėjo, o 11 tūkst. - už atvežimą į Ukmergę. Visus pinigus išsiukeitė į talonus kursu 0.48 talono - 1 rublis.

Žmogus liko plikas.

-Kur man dabar dėtis, neturiu jokių pinigų. Namas nepastatytas, žmona nepalaidota. Neduokdie, kur aš važiuavau, - aimana veria smilkinius.

Ir nebežinau, kur ta lietuvių gimines ir kaimyno sažinė, kur širdis. Žmogus liko vienas su savo nesibaigiančia tragedija.

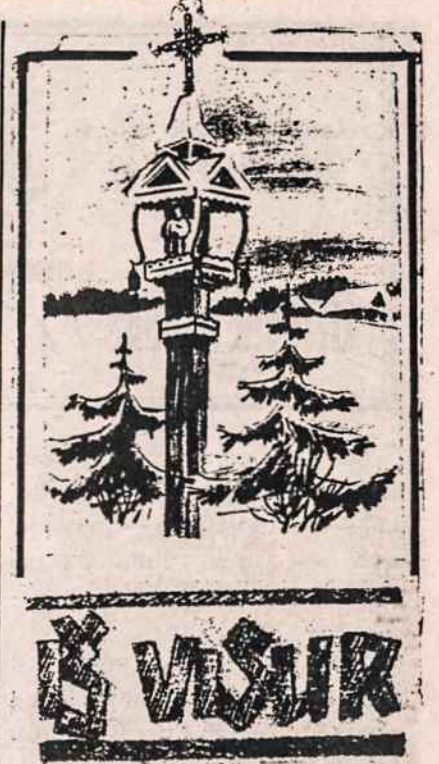
O prožiškoji dalis - Ukmergėje nėra gydytojo, kuris atliktų skrodimą. Tik trečiadieniais atvažiuoja iš Kėdainių. Paliepė - vežk į Kėdainius, nes supus. Taip ir pasakė.

O už ką vežti, kas apmokės kelionę?

Gruodžio 14 d. iš Ilgarkos atskrido sūnus Stasys. Motiną nuvežė į Kėdainius. Jokių sužalojimų nerasta, moteris prigėrė. Ukmergės prokuratūra patvirtino - nusiskandino šventoje.

Jadvyga Rimavičienė jau ilsisi. Dukstynos kapinėse, užbaigusi savo kelionę Tėvynėn. Kas šiandien pažvelgs į akis Kaziu Rimavičiui? Ne jau tik amerikonomams Lietuva svetinga?

"Lietuvos aide" redakcija, atsiliepdama į Kazio Rimavičiaus skausmą, jam paskyrė 10 tūkst. talonų. Manau, kad tai nebus pirmą ir paskutinę vilties kibirkštėlę Kaziu Rimavičiui toje išsvajotoje ir nepriklausomoje...
A. J.

— Prel. dr. Stasys Žilys, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje dvasios tėvas, daug metų ėjo svarbias pareigas Vatikane, Rytų Reikalų kongregacijoje. Prieš Kalėdų šventės išėjo į pensiją. Šv. Tėvas įvertindamas S. Žilio įnašą į Bažnyčios gyvenimą, paaukštino į PA (Protonotarius Apostolicus) — tai aukščiausias monsinoro laipsnis prieš vyskupystę.

— Amerikos Lietuvių Tarybos fondo direktoriai pareigomis persitvarkė taip: pirm. Viktoras Naudžius, sekr. Kazimieras Okšas, išd. Evelina Oželienė, vice-pirmininkai Petras Bučas ir Grožvydas Lazauskas. Fondas jau surinko aukų \$6000 su viršum. Fondo adresas: Lithuanian American Council Foundation, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

— Šaulių sąjungos centro valdyba išleido istoriko Jono Matuso "Lietuvos šaulių sąjungos istoriją". Tai trečiasis šio veikalo leidimas. Pirmą kartą knyga buvo išspausdinta 1939 m. Lietuvoje, antrą kartą — 1966 m. Australijoje. Trečias leidimas papildytas dokumentais, straipsniais apie sąjungos likvidavimą 1940 m. ir jos atkūrimą. Knyga 10,000 egzempliorių tiražų išleista Vlado Pūtvio-Putvinskio 120-ųjų gimimo metinių išvakarėse.

— Teatro festivalis lietuvių išsvijojusių teatro grupėms yra numatytas 1994 metais Chicagoje.

—Kun. Ričardas Repšys, MIC, pavadavęs kun. E. Putrimą Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje, o prieš tai talkinęs Šv. Kazimiero lietuvių parapijose Londone, Anglijoje, grįžo į Lietuvą ir paskirtas Marijampolės marijonų gimnazijos kapeilonu.

— "Berželis", Hartfordo, CT, Lietuvių tautinių šokių grupė, nuširdžiai kviečia visus į jų metinį koncertą-vakarą, kuris įvyks sausio 23 d., šeštadienį, 7:30 val. vak., Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, New Britain, CT. Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti prašoma pas Daliją Dzikienę, tel. 521-6028, arba Liną Balsį, tel. 729-8815.

— ŠALFASS-gos 1993 m. slidinėjimo pirmenybės įvyks vasario 27 d., šeštadienį, Holiday Valley Ski Resort, Ellicottville, NY, vakarinėje New Yorko valstijos dalyje, 40 mylių į pietus nuo Buffalo, NY. Varžybas vykdo Clevelando LSK Žaibas ir Toronto LSK Jungtis. Registruojamasi iki vasario 20 d. adresu: Vytėnis Čiurlionis, 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, Oh 44117, tel. 216 481-1525.

— Stasys Paškauskas, 50 m. amžiaus, Kaune gyvenęs amatininkas, dirbęs su metalu, medžiu ir stiklu, norėtų susirašinti su jo amžiaus Amerikos lietuvaite. Adresas: Stasys Paškauskas, Centrinis Paštas 3000, Kaunas, Lithuania.

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

**3001 W. 59th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471 - 3900**

LIEUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, įm — įmokėjimas, asm. — asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1992 m. rugsėjo mėn.

2 x \$25 — Bagdonas Jurgis atm.: Mickevičius dr. Bronius ir Genė, \$125. Brazdžionytė Saulė Teresė atm.: Mickevičius dr. Bronius ir Genė, \$25.
1 x \$60 — Juschkewitz Eugenia, \$60.
3 x \$100 — Elertienė Ona, \$300; Marchertas Henrikas atm. įn.: Masiulis Juozas ir Sniega, \$100; Savickas Henrikas atm. įn.: Dragūnas Gediminas, \$100.
1 x \$145 — Krivis Jonas atm.: Aidukas Antanas ir Juzė \$25, Kačinskas Leonas \$25, Paramskas Nathalie \$25 ir 5 kt. asm., \$345.
1 x \$255 — Paulionis Vytautas Bernardas atm. įn.: IL Dept. of Trans. Bureau of Local Roads \$100, IL Dept. of Alcoholism & Substance Abuse \$50, Abramikas Walter & Buedel Marty & Regina, \$40 ir 5 kt. asm., \$255.
1 x \$5000 — Vinco ir Elenos Vasiliauskų Fondas, \$20,000.
Iš viso \$6,010.00

1992 m. spalio mėn.

1 x \$5 — Palionienė Sofija, \$205.
2 x \$10 — JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$3,510; Vaitkevičius Stasys, \$220.
1 x \$15 — Račkauskienė Vlada, \$315.
3 x \$25 — Šamatauskas Viktoras ir Ona, \$1,125; Stulpinas Stasys atm. įn.: Stulpin Liudmila, \$260; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$300.
8 x \$50 — X, \$250; Cukuras Antanas (miręs) ir Janina, \$350; X, \$250; Naujokaitis Mykolas ir Elena, \$350; Petravičienė Lidija, \$420; Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulytė Dalia, \$2,766; Vaičieliūnienė Kazimiera, \$620; Varnelis Edmundas ir Gražina, \$465.
24 x \$100 — Adomaitis Jonas atm.: Adomaitienė Ona, \$1,600; Bakšys Bronius, \$700; Banys Adomas K., \$200; Barkauskas Povilas atm. įn.: Griežė Jurgelevičius Stasys \$200; Chainas Viktoras, \$950; Čizikaitė Bronė, \$2,800; Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$1,950; Dapkus Petras ir Ilona \$500;

Šypsniai iš netolimos praeities

Karnavalinis vakaras ką tik prasidėjo. Prie salės, kurioje turėjo vykti šokiai ir žaidimai, grūdosi vakaro dalyvių būrys. Virš salės durų pakabintas mar-

gaspalvis plakatas: "Leidžiama tik su kaukėmis". Daugelis dalyvių pasipiktino:
— Negi reikės užsidėti dar vieną kaukę!

Kalėjime

Į Mokotovo kalėjimą Varšuvoje, kur laikomi tik politiniai kaliniai, įvedė naują gyventoją. Senieji kaliniai naują ateivį sveikina, o vienas klausia:
— Tai kiek gavai?
— Dešimt metų, — atsakė naujas ateivis.
— Už ką?
— Už nieką, — atsakė ateivis.
— Meluoti, — sušuko senieji gyventojai. — Už nieką daugiau nepriteisia kaip 5 metus.

Irgi politika

— Dieve mano! — pasigirsta Maskvos požeminiame traukinyje vienišas sunkus atodūsis.
— O-oh! — atsiduso kiti keleiviai.
— Draugai, prašau nekalbėti apie politiką! — griežtai įspėjo konduktorius.

Plano perspektyvos

Brežnevas su Kosyginu pasiskelbė naują penkmečio planą. Varšuvos lėnkai atsiliepė tokiu anekdotu:
1975 metais kiekvienas ketvirtasis Terbų Šalies pilietis turės automobilį, kiekvienas dvidešimtas turės helikopterį ir kas antras turės batus.

Diskusijos

Čekoslovakų delegacijai atvykus į Maskvą, vienas rusas paklausė:

— Kodėl Čekoslovakija, būdama sausumos krašteliu, užsiimanė turėti savo jūrų ministeriją?
— Gyvenkime ir kitiems leiskime gyventi. Neklauskite, kam mum reikalinga jūrų ministerija, o aš neklausiu, kam jums reikalinga kultūros ministerija, — atsakė čekas.

Priešas nemiega

Komisaras savo kalboje pareiškė, jog salėje yra Amerikos šnipas, ir įsakė jį tuoj suimti. Milicininkas, nieko nelaukdamas, nuėjo tiesiai prie šnipas ir jį suėmė. Vėliau posėdžio dalyviai klausinėjo milicininką, iš kur jis žinojęs, jog tas asmuo yra šnipas.
— Labai paprastai, — atsakė milicininkas, — pats Leninas juk rašė, kad "priešas niekad nemiega". Aš pastebėjau, kad suimtas buvo vienintelis, per visą posėdį nė karto neužmigęs...

Raudonarmietis

Sovietų Rusijoje kiekvienas dvikojis privalo atlikti karinę prievolę Raudonojoje Armijoje. Tik Petrovas neprivalo.
— Kaip tai yra, Petrovai, kad tu toks sveikas drūtas vyras neatarnauji Raudonojoje Armijoje? — paklausė armijos investigatoriumus.
— Tai yra, ką ir aš pats savęs klausiu, — atsakė Petrovas. — Kiekvieną kartą stodamas į komisiją, aš duodu sveikatos tyrašą 500 rublių susilažindamas, kad dabar tikrai būsiu tikęs, ir kiekvieną kartą lažybas pralošiu.

Švečiai ir šeimininkai

Viename Prahos kabarete bentrilokvistas (kalbantis iš pilvo) įvairiomis kalbomis sveikina atvykusius švečius. Tik nepasveikino rusiškai.

— Ką tai reiškia? Ar sovietų svečių nesveikinti? — paklausė ventrilokvistas pats save ir pats sau atsakė:
— Kam juos sveikinti? Jie gi ne svečiai, o šeimininkai.

Taupumas

— Ot gausi nuo mamos pipirų, — barė Audra broliuką.
— Neduos. Jų sunku gauti — ką j sriubą dės... — atsako broliukas.

Troškulio auka

— Kodėl kolchozo arklininą iš darbo išvijo? — klausia mama tėtį.
Penkiametis Rimutis atsako:
— Tėtė sakė, kad jis pats daug gerė, bet arklį negirdė.

Uždarbiai

— Tu mažiau pradėjai uždirbti. Kas atsitiko?
— Brigadininkui gydytojui uždraudė gerti.

Rojaus sapnas

Gatvė susitinka du Varšuvos gyventojai.
— Žinai ką, — sako vienas. — Praeitą naktį sapnavau įdomų sapną: Kultūros Rūmų aikštėje sėdi Ponas Dievas ant didelio sviesto kalno.
— Kvailas esi, toks ir tavo sapnas, — atsakė antras. — Žinai gi, kad jokio dievo nėra.
— O sviesto ar yra? — paklausė pirmasis.

Suprato skirtumą

— Koks skirtumas tarp kapitalistų ir komunistų?
— Vieni myli pinigus, o kiti — žmones.
— Dabar suprantu, kodėl kapitalistai laiko po užraktu pinigų, o komunistai kalėjimuose žmones...

DARBININKO SKAITYTOJAM

Skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis įremitas lapelis. Prašome jį išsikirpti, užpildyti ir drauge su čekiu pasiųsti adresu:

DARBININKAS

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

- Prašau pratęsti prenumeratą 1993 metams\$30.00
- Atsilyginu už 1992 metus \$20.00
- Atsilyginu už 1991 metus \$20.00

Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Aukoju spaudai stiprinti \$.....

Viso \$.....

NAUJAUSIOS KNYGOS

TIKIU, Katalikų Tikybos Vadovėlis Mokyklai, su spalvotomis nuotraukomis ir piešiniais. Vertimas iš italų kalbos, kun. S. Jurčys, OFM. 5 dalys, kiekvienos kaina tik \$5.00.

MY DICTIONARY - MANO ŽODYNAS, geriausia dovana vaikams ar anūkams išmokyti lietuviškai ar angliškai, daugiau kaip 1400 pavadinimų angliškai ir lietuviškai, kiekvienas turi po spalvotą piešinį, kaina tik \$20.00.

Idejų Sankryžoje, Kritinis skerspūvis, Antanas Paškus. Kaina \$6.00.

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nusiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

Gary Simon ir Betty, \$400; Germanienė Irena atm. įn.: Tumašonis dr. V. P. ir Vida, \$100; Gliaudienė Marija ir Gliauda Jurgis, \$200; Kankus Leonas ir Stasė, \$2,000; Kazlauskas Kazys ir Teresė, \$200; Lintakas Julius \$600; Muliolis Algirdas ir Amanda, \$500; Pačkauskienė Leokadija, \$300; Remienė Marija, \$2,500; X, \$1,600; Šulaitis Alfonsas atm.: Šulaitienė Anelė, \$800; Vainauskas Adolfas ir Janina \$300; Varneckas Vladas ir Adelė, \$400; Vitas dr. Robertas, \$500; Zakas Aleksas, \$800; Žolynas Kostas ir Ona, \$500.

5 x \$200 — Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija, \$1,100; Dočkus Kostas ir Jadvyga, \$1,500; Ostis Algirdas ir Regina, \$1,500; Šumskis Jonas ir Nemira, \$1,000; Vaškas kun. Juozas atm. įn.: Baras Stasys \$100, Lukas Jonas \$100, \$200.

1 x \$300 — Karaliūnas Albinas ir Aldona, \$1,000.

1 x \$400 — Jokubka dr. Petras Ironis ir Elena, \$1,000.

1 x \$450 — Norkūnienė Milda atm. įn.: Aleksonis Tadas ir Česlava \$100, Ambraziejai J. G. \$25, Augonis Stasys \$25, Bačanskai K. B. \$25, Cibienė Stasė \$25, Januškaitė A. A. \$25, Mickevičiai dr. B. ir G. \$25, Veitai B. ir I. \$25 ir 10 kt. asm., \$690.

2 x \$1,000 — Jablonskis dr. Konstantinas, \$10,000; X, \$7,500.

1 x \$1,582 — Kučėnas Jonas ir Dalia, \$2,182.

1 x \$20,050 — Girvilas Kleopas, testamentinis palikimas, \$140,420.30.

Iš viso \$28,787.00.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1992.X.31 pasiekė 6,263,613 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,338,381 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,243,251 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL."

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.) Del užsakymų skambinti Darbininko administracijai 9 val. - 4 val. p. p. tel. 718 827-1351 arba rašyti:

Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
296 - 4130

PRADĖKITE NAUJUS METUS TAUPIAI:
Žemesnės kainos telefoniniams skambinimams į -

- * Lietuvą
- * bet kur Amerikoje
- * daugiau kaip į 180 pasaulio kraštų

Jūsų ypatinga parama įgalino mus patrigubinti linijas į Lietuvą. Norėdami atsidėkoti esamiems ir būsimiems klientams, mes suteikiame **papildomą nuolaidą - 10%** - telefonavimui į Lietuvą gruodžio ir sausio mėnesiais.

Palyginimas 10-ties minučių pokalbio		ACC	AT&T	SPRINT	MCI
From	To				
New York	Chicago	1.90	2.30	2.30	2.30
New York	St. Petersburg, FL	2.00	2.40	2.46	2.36
New York	Los Angeles, CA	2.10	2.50	2.50	2.49
New York	Boston	1.80	2.20	2.20	2.20
New York	Lithuania*	16.22	14.60**	17.33	16.65

* Rates based on daytime calls between 7:00 a.m. and 1:00 p.m. ACC's rates are even lower for your night and weekend calls.
** Special discount rate for December and January

ACC Long Distance skiria 3% Jūsų telefoninių išlaidų Lietuvos Respublikos Rysių Ministerijai.

Nuo 1981 metų, ACC Long Distance Corp. teikia telefoninį aptarnavimą gyvenantiems šiose valstijose: Illinois, Massachusetts, New York, Connecticut ir Kanadoje.

TAUPLYKITE! TAUPLYKITE! TAUPLYKITE!

Nėra jokių mėnesinių ar kokių nors kitų papildomų mokesčių.

Prašome skambinti:
Romai Česonienei 1-800-388-3414 arba
Colleen McNair 1-800-456-6006

LIEUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SIUNTINIAI PRISTATOMI NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ
TEL. (718) 235-5272
355 Highland Boulevard
Brooklyn, NY 11207
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

DIENOS UŽ POLIARINIO RATO

ALGIRDAS ČARNECKIS

17

Retai taip gražiai ir greitai amerikoniška mašina riedėjo Lenos ledu! Dabar, už pusės kilometro, vėl toje pačioje kairėje pusėje status uolingi krantai savo išskėstomis akmeninėmis plaštakomis mums mojava ir linkėjo — sėkmingo kelio, vyrukai, bet ir tame dantytame uolų krante kažkokie paslaptingi ženklai perspėjo — būkite atsargūs!

Stiopa vis nekantraudamas laukė, kada gi pagaliau galės mašiną su vėjeliu pavarinėti. Iš didelės patirties šiaurėje žinojau, kad vairą perleisti kitam galima tik gerai susipažinus su keliu.

Saulė, persiritusi per vidurdienį, ėjo vakarop. Kaip esu minėjęs anksčiau, tokiu metu rytai susilieja su vakarais, vakarai su rytais, ir aplamai dažnai nebesuvoki, kokį paros metą gyvenai. Kuo toliau nuo Bykovo, juo mažiau matėme sniego, ir dabar, kiek akys užmatė priekin, mašinos ratai bėgo link Stalbu lyg ant suskilinėjusio storo stiklo.

Priekyje, už kokių trijų šimtų metrų, pastebėjome labai keistą reiškinių. Atrodė, kad artėjome prie 4-5 metrų aukščio ledinės sienos. Kaip tik tuo metu, labai pablogėjus savijautai, ruošiausi perleisti vairą Stiopai.

"Truputį palauk", sakau, "drauguži, privažiukime arčiau". Vėliau teko aiškintis su žvejais jakutais, kaip gi galėjo išlinkti apie 800 metrų ilgio ledo laiptas. Taip ir liko neišaiškinta. Ir štai prieš mus plačiausias ledo šlaitas, į kurį reikės įkopti apie 45

laipsnių statumu. Griežtai statmenai su gana dideliu greičiu pavyko užšokti į "antrą aukštą". Toliau kelias nesiskyrė nuo pirmo kščio. Stiopa vėl pradėjo prašyti vairo.

Susitarėm taip: aš vairuosiu į vieną pusę, o tu grįžtant, gerai?! Aprimo vaikas ir dabar ramiai abudu stebėjome kelią. Iki Stalbu likus apie 16-18 km, ledo spalva staigiai pasikeitė. Jis tapo grynėnis, tamsėnis, be oro pūslų ir skilimai praktiškai išnyko.

Tuo pat sumažinau greitį ir pasukau kranto link. Važiudami dabar išilgai ir arčiau kranto matėme, kad ledas tuoj vėl įgaus savo įprastą spalvą ir struktūrą. Staiga priekyje atsirado labai įtartinas kelių kambarių ploto ledas.

Ta pati intuicija, tas stebuklingas jausmas, nuojauta, kuri mane lydėjo nuo mažens ir iki šiolei nėra pavedę, šią akimirka stoji piestu prieš akis kaip didžiulė raudona liepsna ir perspėjo: liko gyventi penkios sekundės, gelbėkis!

Momentaliai kirtau per stabdžius ir sustojau. Už dviejų metrų prieš pat mašiną, matome piršto storio ledą, dengiantį didžiulį plotą vandens. Atsargiai, ant pilvo atsigulę, priartėjome prie šios vietos. Stiopa bakstelėjo kumščiu, ledas lūžo ir pasirodė vandenėlis, taip, tas pats, kuris jau buvo mus bėryjās kartu su mašina.

"Turbūt nebūtum sustojęs, Stiopa, jei būtų sėdėjęs už vairo"?! "Nekalbėkime apie tai, nors matau, kad jūs tikrai labai sergate, tačiau jūsų aštrios akys, jūsų nuojauta mane giliausiai sukrėtė", — pasakė mano jaunasis adjutantas. Jam tada buvo 18, man 26 metai. Vėliau po įvairių spėliojimų, sužinojome, kad vietomis arčiau kranto yra galingi mineraliniai šaltiniai, kurie net žiemą neleidžia susiformuoti storam ledui.

Stalbai artėjo ir netrukus privažiavome prie sandėlių. Čia sutikome daug gražių jaunų lietuvių ir lietuvių, vieni buvo iš Tit-Arų, kiti iš Trofimovsko ir iš Bykovo, visi puikūs seni draugai!

Jie mus vaišino šviežiais sugautais žuvimi, deja, jos valgyti negalėjau ir visą savo "porciją" atidaviau Stiopai. Jis šveitė su tokiu apetitu, kad man į jį žiūrint, kažkodėl bloga pasidarė... Taip niekadoms nėra buvę. Apie nieką kitą negalėjau galvoti, tik apie

grįžimą namo. Vietoje kraujo gyslose dabar jaučiau plikinančią sieros rūgštį, cirkuliuojančią po visą organizmą.

Mūsų šaunus lietuviškas jaunimas greitai iškrovė mašiną ir, nedelsiant atsisveikinę, mes šovėm į Rykovą. Krovinį jie žadėjo patys nuvežti į Tababastachą (8 km). Stiopai dabar kategoriškai uždraudžiau kalbėti apie vairavimą, nes norėjau kuo greičiau patekti namo. Mašinos vėžės gerai matėsi lede. Ant ratų buvo specialios grandinės.

Pravažiavus apie pusę šimto kilometrų, pajutau dešinėje (priekinės) krūtines pusėje tokią aštrų skausmą, kad atrodė — tuoj neteksiu žado. Turbūt riktelėjau, nes Stiopa, atsisukęs į mane, prašė tuoj pat sustabdyti mašiną. Tokioje būsenoje pravažiavau dar apie pusę kilometro. Kelio kryptis vedė į rytus, o ten jau saulėlė žarstė ant ledo savo linksmus zuikiukus. Tarp uolų krante atsirado pikti juodi šešėliai.

Netikėtai, iki šiolei gyvenime nepatirtas jausmas užspaudė gerklę ir po 2-3 sekundžių pajutau burnoje iš plaučių prasiveržiantį siaubingą smarvės skystį. Atidarau dureles, ir šokoladinės spalvos, permaišytas su krauju, fontanas pasipylė ant melsvo ledo. Pūlių spaudimas buvo toks didelis, kad vos galėjau įkvėpti šviežią orą. Išėjus gerokai virš litro, pradėjau atgauti kvėpavimą. Plaučiuose dabar kunkuliavo grynas šviesiai raudonas kraujas, kuris bėgte bėgo iš burnos. Taigi, visai šaltai ir ramiai supratu, kad mano "comedia è finita". Pūnu iš vidaus ir nėra jokios jėgos tam sustabdyti.

Važiuoju visai lėtai ir pro atidarytas dureles pastoviai spjau dau burnoje susikaupusį kraują, kuris ištyšką į didžiulę šimtapirštę raudoną. Stiopa išpūtęs akis žiūri į mane ir negali žodžiu ištartti. Man žiūrėti jau nebėr į ką ir laukiu kol paskutinis mano kraujo lašas pagaliau patenkins prakeiktų raudonųjų budelių geismus. To jūs seniai siekėte, dabar galite ir mane pasiimti, kaip daugybę mano tėvynainių! Stiopa, drauguži, sėsk į mano vietą, aš tau ją užleidžiu visam laikui!

PALATA

Jau pasiilgau šešių cilindrių variklio švelnios, gražiai duslintų slopinamos melodijos. Pasiilgau to nesovietiško sutvėrimo, visiškai atsidavusio mano rankoms ir mano valiai. Juk ir aš buvau nesovietiškas vairuotojas ir šlykštėjau šio būdvardžio. Mylėjau tave, Studikai, davusį man ir mano šeimai sotesnį ir

NAUJIEJI METAI
KULTŪROS ŽIDINYJE

Apie 200 New Yorko lietuvių gruodžio 31 d. vakarą užėjo į Kultūros židinio didžiulį salę sutikti Naujųjų metų. Pobūvį surengė Lietuvių Atletų Klubas ir Kultūros židinio vadovybė. Ištaikingai išpuoštoje salėje, kurios dekoravimui vadovavo Kultūros židinio valdybos pirmininkas Algis Jankauskas, pasieniais dviem eilėm buvo sustatyti stalai svečiams.

Stalai buvo skoningai apdengti ir papuošti gėlėmis. Tarp stiklų ir lėkščių buvo sudėti barškaliai, birbynės, įvairiaspalvės kepuraitės, karūnėlės, vainikai, popieriniai kaspinėliai.

Žmonės rinkosi gana punktualiai ir apie 8 val. vak. rezervuotos vietos jau buvo užimtos. Tarp svečių pastebėti Lietuvos ambasadorius Jungtinės Tautosose Anicetas Simutis, LB New Yorko apygardos pirm. Kęstutis Miklas, Tautos Fondo valdybos

pirm. Aleksandras Vakselis su žmonomis, pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, eilė organizacijų vadovų.

Po kokteilių meninę programą atliko Jolanta ir Darius Mosteikos, profesionalai balinių šokių atlikėjai, atvykę iš Lietuvos ir šiuo metu pagal sutartį dirbą Fred Astaire studijoje New Yorke. Ši pora visus maloniai nustebino šokių virtuozišku atlikimu.

Šokanti virtuozų pora atliko įvairių stilių šokius, iš įvairių kraštų ir laikotarpių. Prieš pradėdant demonstruoti kokį šokį, jiedu, daugiausiai Darius, gražiai lietuvių kalba apibūdindavo patį šokį ir jo kilmę.

Jiedu šoko salės viduryje taip grakščiai ir plačiai, kad svečių šokiams palikta vieta jiems buvo net per mažą. Tai buvo tikros

(nukelta į 8 psl.)

New Yorko skautės gieda kalėdines giesmes vyr. skaučių židinio "Vilija" surengtose kūčiose gruodžio 19 d. Kultūros židinyje. Kęstutis Miklo nuotr.

Vidmantas Karmazinas ir dr. Algis Plūra, svečiai iš Lietuvos, atlieka programą New Yorko skaučių surengtose kūčiose gruodžio 19 d. Kultūros židinyje. Kęstutis Miklo nuotr.

STASYS MIKNIUS
IŠKELIAVO AMŽINYBĖN

Sunkios ligos varginamas, Stasys Miknius atsiskyrė su šiuo pasauliu 1992 m. lapkričio 20 d. St. Petersburg, FL, kur jis su žmona tuo laiku atostogavo.

Pamaldos už mirusį vyko vienoje bažnyčioje St. Petersburg, dalyvaujant būriui lietuvių. Velionio kūno pelenai atvežti ir palaidoti Marijos N. P. seselių vienuolyno "Dangaus vartų" kapinėse Putname lapkričio 28 d. Laidojimo apeigas atliko kun. V. Cukuras.

— 0 —

Velionis buvo gimęs 1915 m. sausio 27 d. Rudaičių km., Gargždų vlsč., Kretingos apskr., vidutinio ūkininko šeimoje. Buvo vyriausias iš 6 brolių. Mokėsi Švėkšnos vidurinėje mokykloje ir, kai ji tapo gimnazija, ją baigė 1936 m. Karinę prievolę atliko kariūnu aspirantu Karo mokyklos 11-toje laidoje, įsigydamas jaunesnio atsargos leitenanto laipsnį. 1937 m. pradėjo agronomijos studijas Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje.

1941 m. vedė to paties ketvirtos kurso studentę Eleną Smilgevičiūtę.

Dar studentu būdamas, Stasys dirbo prof. Balio Vitkaus vadovaujamoje gyvulių tyrimo stotyje, kol sovietinė valdžia stojė uždarė. Stasys buvo paskirtas rajono agronomu.

1944 m. rudenyje jis su žmona ir dukra Laimute paliko Lietuvą arklį traukiamu vežimu ir pasiekė Bavariją. Vokietis generolas pensininkas priėmė jį ūkio darbininku. Vokietijai kapitulius, Miknių šeima dar kurį laiką tęsė dvaro darbininkų gyvenimą. Čia gimė ir antroji dukterė.

Agronomų Onos ir Jono Pupinskų pastangomis Miknių šeima persikėlė į Dillingeno DP stovyklą. Čia Stasys dirbo UNRRA, vėliau IRO raštinėje. 1949

m. pradžioje Miknių šeima, pranciškonų tėv. Bernardino Crauslio iškviesta, atvyko į Kennebunkportą. Vėliau kun. J. Pakalniškio pagalba, šeima pradėjo imigrantų gyvenimą Patersone, NJ. Stasys gavo darbą medžiagų dažykoje, vėliau Pfiser vaistų gamybos įmonėje. Vakaraus keilerių metus studijavo Farleigh Dickinson kolegijoje. Vaistų įmonei persikėlus į CT valstiją, prie New Londono, persikėlė ir Miknių šeima.

Stasys New Londone įsitraukė į lietuvišką veiklą. Buvo keliolika metų LB New Londono apylinkės pirmimininku. Nuo 1972 m. jis tapo Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo — Alkos — direktoriato nariu ir pastaruosius 6 metus valdybos išdinininku. Jis buvo išdinininkas ir Alkos Išlaikymo Fondo, nuo fondo įsteigimo 1978 m. (Kultūros archyvas ir Fondas yra Putname).

New Londone lietuvių tik saujelė, suruošti tautines šventes ir minėjimus ne visada pajėgdavo. Tad Stasys organizuodavo lietuvių išvykas į tokius renginius Putname.

Stasys ir šeima buvo uolūs Putnamo vienuolyno seselių pagalbinkai, ypač vienuolyno ruošiamose šventėse. Šeima teikė gausią pagalbą Lietuvoje esantiems giminaičiams.

Kenksmingas organizmui asbesto veikimas pradėjo reikštis po 36 metų, nes jis buvo dirbęs kelias savaites asbesto gamykloje. Tai naikino Stasio plaučius, be jokios išgydymo galimybės.

Velionis Stasys nuliūdime paliko žmoną Eleną, dukteris Laimą ir Angelę su šeimomis ir vienos dukros vaikų šeimomis. Lietuvoje liko vienas brolis ir visų brolių šeimos.

Juozas Kriaučiūnas

Stasys Miknius

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, sausio 4 d. dalyvavo Moot Courtroom patalpose St. John's Universiteto Teisės Fakultete, kur Frederick D. Schmidt, uolus lietuvių bičiulis, oficialiai buvo įvesdintas kaip "Civil Court Judge for the County of Queens".

Frederick D. Schmidt, užsigrūdinęs Lietuvos ir lietuvių bičiulis, 25 metus ėjęs New Yorko valstijos assemblymano pareigas, paskutiniuose viešuose JAV rinkimuose (1992 m. lapkričio 3 d.) buvo išrinktas Civil Court teisėju. Į pareigas įvesdintas 1993 m. sausio 4 d. (žiūr. nuotrauką ir aprašymą antrame šio "Darbininko" numerio puslapyje).

LB New Yorko apygardos valdybos posėdis įvyks sausio 13 d., trečiadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinio posėdžių menėje. Į posėdį taip pat yra kviečiami visi LB apylinkių pirmininkai ir šios apygardos JAV LB Tarybos nariai.

Klaipėdos krašto atvadavimo 70 metų sukaktis bus paminėta sausio 17 d. Kultūros Židinyje. Kalbės naujasis Lietuvos konsulas New Yorke L. Kučinskas, kuris yra Amerikoje gyvenusio ir čia mirusio istoriko dr. Antano Kučo sūnus. Minėjimą rengia N.Y. šauliai.

Irenos ir Vytauto Alksninių išleistuvų vakarui, kurį rengia LB New Yorko apygardos valdyba šeštadienį, sausio 23 d. Maistą pagamins jau plačiai žinoma Birutė Šidlauskienė. Išleistuvų vakaro pradžia 7 val. vak. Norintieji dalyvauti registruojasi pas Malviną Klivečkienę iki sausio 18 d., skambinant telefonu 718 295-0406.

Teresė Slikas (Šlikienė), 78 metų, gyvenusi Woodhavene, NY, mirė sausio 3 d. Parkview ligoninėje, Forest Hills, NY. Buvo ilgametė "Darbininko" skaitytoja, priklausė Moterų Vienybei, Katalikių moterų kultūros draugijai, rėmė Kultūros Židinį. Nuliūdime liko sūnus Stasys Slikas. Palaidota sausio 6 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios Brooklyne Cypress Hills kapinėse, kur jau palaidotas jos vyras. Laidotuvėmis rūpinosi Shalins laidotuvių įstaiga Woodhavene.

Sausio 10 d. yra paskutinioji diena pristatyti programos viršelio projektą konkursui. Programa bus išleista Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 75 metų sukakties minėjimo proga New Yorke. Už priimtą projektą skiriama \$100 premija. Viršelio projektus/piešinius siųsti Pauliui Jurkui į "Darbininko" redakciją arba Kęstučiui Miklui, 71 Farmers Ave., Plainview, NY 11803.

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis sveikina sutinkant Naujuosius Metus Kultūros Židinyje. Kęstučio Miklo nuotr.

Inž. Valdas Adamkus, Amerikos vidurio trijų valstijų gamtos apsaugos viršininkas, dalyvaus vasario 21 d. Kultūros Židinyje rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 75 metų sukakties minėjime ir pasakys kalbą.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 9 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giacomo Puccini opera "Tosca", pagrindiniai solistai: Lando Bartolini, Anna Tomowa-Sintow, James Morris. Diriguoja Christian Badea. Ateinantį šeštadienį, sausio 16 d., bus transliuojama G. Rossini opera "Semiramide".

Lietuvos aidas, pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atsikuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išsivijai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu \$85. Čekių rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

Išnuomojamas atskiras kambarys Queens - Woodhaven rajone, prie gero susisiekimo (traukinio) ir parduotuvų. Gali gyventi vienas arba du asmenys. Skambinti (718) 847-7306.

KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę per TRANSPAK firmą. 59 centai už svarą virš šimto svarų, minimumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk.)

Kalėdų vakarą jaunimo šokiuose Kultūros Židinyje buvo sumaišyti žieminiai paltai. Jeigu pasigendate juodo vyriško arba per klaidą turite tamsiai mėlyną moterišką paltą, malonėkite paskambinti telef. 516 671-1100 ir palikite žinutę su savo telefono numeriu.

Išnuomojamas kambarys su virtuve. Prie gero susisiekimo ir netoli parduotuvų. Gali gyventi pora arba pavieniai vyras ar moteris. Nuoma \$200 mėnesiui. Skambinti 718 235-3961.

55 SVARAI MAISTO ŠVENTĖMS — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt. \$98. 22 SVARAI mažesnis paketas \$65. 22 SVARAI mėsos produktai, aliejus \$98. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

NAUJIEJI METAI KULTŪROS ŽIDINYJE

(atkelta iš 7 psl.)

pasaulinio masto šokio žvaigždės. Jų šokiai buvo palydimi gausiais plojimais.

Po programos prasidėjo vaišės. Salės priekyje stovėjo ilgas stalas, apkrautas įvairiausių karštais valgiais, kuriuos paruošė Birutė Šidlauskienė. Maisto buvo tiek daug, kad ir labai išalkę nebūtų įstengę jo suvalgyti.

Artėjant vidurnakčiui, apie 15 minučių prieš dvyliką valandą, šio baliaus vedėja Vida Jankauskienė pakvietė į sceną Lietuvos ambasadorių Jungtinėse Tautose Anicetą Simutį tarti žodį. Ambasadorius, per kelias minutes suglaustai apžvelgęs 1992 metų įvykius, linkėjo, kad ateinantieji metai visiems, o ypač mūsų tautai, būtų sėkmingiausi.

Sulaukus dvylikos valandos, visi sustojo ir sugiedojo Lietuvos himną. Po to dalyviai kėlė šam-

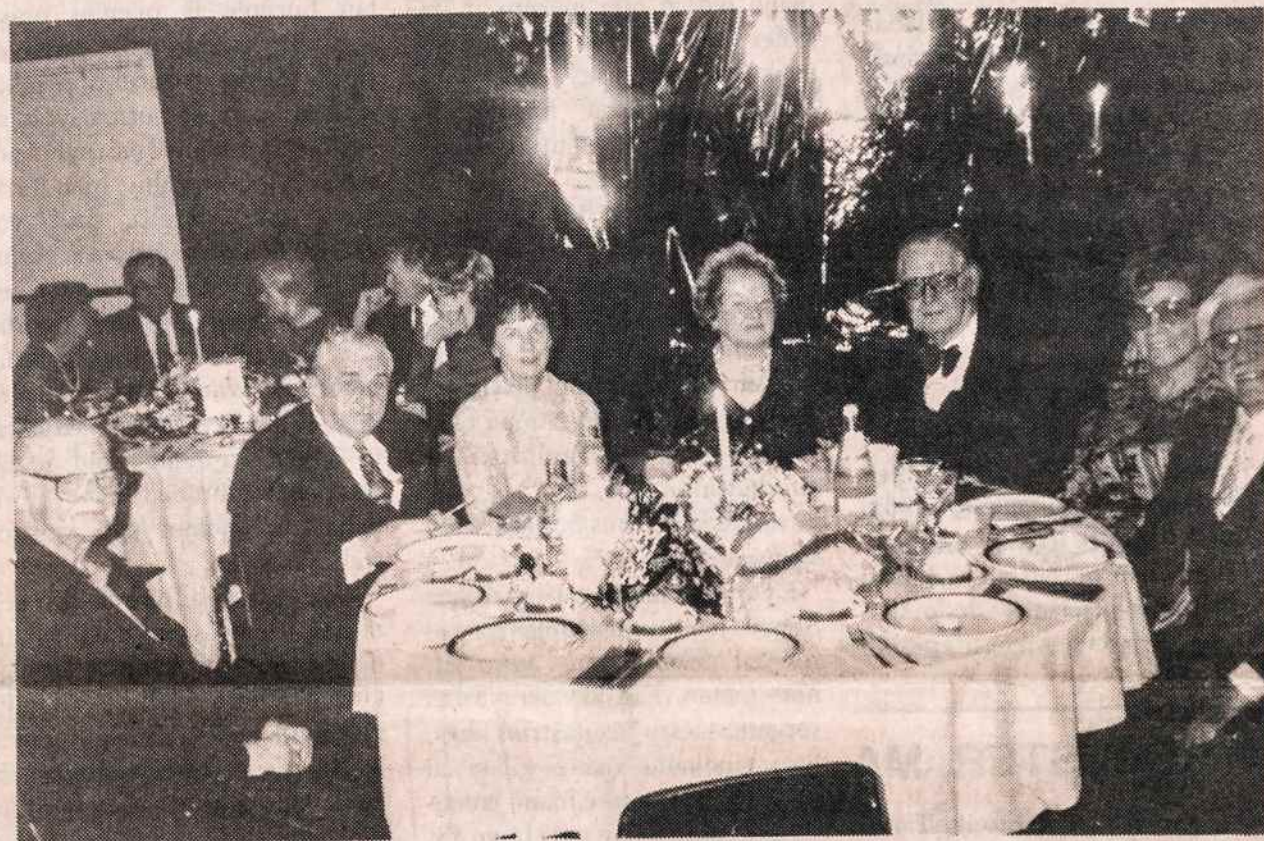
pano taures už Lietuvos gražesnę ateitį ir pradėjo sveikintis bei linkėti vieni kitiems laimingiausių Naujųjų metų.

Kiek vėliau svečiai buvo vaišinami kava ir įvairiais kepiniais. Tortų buvo gausybė. Juos iškepė ir padovanojo šiam baliui Atletų klubo narės ir Kultūros Židinio darbuotojos.

Šokiams grojo Romo Telšinsko orkestras. Kadangi svečių daugumą sudarė vyresnio amžiaus žmonės, tai ir muziką daugumoje buvo jiems pritaikyta ir be didelio triukšmo, kas šiais laikais yra retas įvykis.

Džiugu, kad šiame baliuje dalyvavo ir gerokas būrys naujųjų ateivių iš Lietuvos bei jaunimo. Naujųjų ateivių dalyvavimas mūsų gyvenime ir jo pramogose yra svarbus reiškinys. Reikia tikėtis, kad jų dalyvavimas plėsis ir į kitas išsivijusias lietuvių gyvenimo bei jo veiklos sritis.

K. K. Miklas

Naujųjų metų sutikimo vakarienėje Kultūros Židinyje. Iš k.: brolis Tomas Procevičius, OFM, Tautos Fondo valdybos pirm. Aleksandras Vakselis, Irena Vakselienė, Janina Simutienė, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, Ona Miklienė, LB New Yorko apygardos pirm. Kęstutis Miklas.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 35 dol.: Janina Snieška, DDS, W. Hyannisport, MA.

Po 30 dol.: Dr. A. Plateris, Bethesda, MD; M. ir D. Petrikas, Farmingdale, NY; Aldona Mackevičius, Kew Gardens Hills, NY.

Po 25 dol.: Rev. P. P. Sabulis, Waterbury, CT; A. Maculaitis, Valley Stream, NY.

Po 20 dol.: Isabel Oksas, Los Angeles, CA; Angelė Jonynas, Meriden, CT; V. Laugalis, Niantic, CT; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; S. Kuzminskas, Waterbury, CT; Elena Baltrušaitienė, Chicago, IL; Aldona Šmulskštienė, Chicago, IL; A. Radžius, Baltimore, MD; C. V. Sarpalis, Baltimore, MD; Kristina Masterson, Brookline, MA; M. Manomaitis, Boston, MA; L. Izbickis, Cotuit, MA; A. ir J. Starinskis, Dorchester, MA; Ona Vilėniškienė, Dorchester, MA; Gene Razvad, Milton, MA; J. A. Glebauskas, So. Dennis, MA; S. Rudys, Uxbridge, MA; J. Mauragas, New Providence, NJ; A. Rackauskas, Brooklyn, NY; A. Simutis, East Rockaway, NY; Aukšė Trojanas, New York, NY; Helen Petniunas, Richmond Hill, NY; A. Vaicekaskas, Richmond Hill, NY; V. Vitkus, Rochester, NY; Alina Zuras, Rochester, NY; J. Burdulis, Shirley, NY; V. Vilkutaitis, Cleveland, OH; S. Vekteris, Doylestown, PA; Vera McGinty, Montrose, PA; Pranė Surma, Philadelphia, PA.

Po 15 dol.: Mary Shuskus, West Hartford, CT; A. J. Jank; Elekton, MD.

Po 10 dol.: Agnes Lazdauskas, Bridgeport, CT; V. Saimininkas, East Hartford, CT; F. Werbitzka, Granby, CT; Marija Butrimas, New Britain, CT; Danutė Snarskis, Thompson, CT; J. Arminas, Waterbury, CT; Virginia Gureckas, Windsor, CT; V. Berzinskas, Juno Beach, FL; K. Beiga, Chicago, IL; Msgr. J. Prunskis, Chicago, IL; J. ir E. Gailėvičius, Baltimore, MD; J. B. Laučka, Bethesda, MD; J. Gaila, Ellicott City, MD; Elaine Scenna, Lexington, MA; Marcella Shirko, Lexington, MA; Dr. B. Mickevičius, Mashpee, MA; M. Petrauskienė, Mashpee, MA; V. Vorbutas, So. Boston, MA; J. Mikulionis, Sterling Hgts., MI; K. Daugėla, Bedford, NH; E. Pralėika, Little Falls, NJ; Lucia Skarulis, Brooklyn, NY; J. A. Vainius, E. Northport, NY; C. Gabalis, Oakland Garden, NY; Romualda Šidlauskas, Richmond Hill, NY; H. Andruška, Woodhaven, NY; Eugenia Minkunas, Woodhaven, NY; Ursula Povilaitis, Woodhaven, NY; Kazimiera Šventoraitis, Woodhaven, NY; G. Juškėnas, Cleveland, OH; Valeria Buinys, Philadelphia, PA; Donna Sulmar, Springfield, PA; D. Staniškis, Upper Darby, PA; Adele Vaitekunas, Providence, RI.

Po 8 dol.: Isabelle Stucius, Richmond Hill, NY.

Po 7 dol.: S. Racy, Milton, MA.

Po 5 dol.: J. Navikas, East Hartford, CT; Z. Dalangauskas, New Britain, CT; J. Ruškys, Newington,

CT; J. Klimavičius, Thompson, CT; Kun. V. Pikturna, Riviera Beach, FL; V. Matulis, Winter Haven, FL; V. Karalius, Baltimore, MD; C. Surdoka, Baltimore, MD; V. Vaškys, Crownsville, MD; J. Vitėnas, Oxon Hill, MD; A. M. Janus, Centerville, MA; Č. Kiliulis, Lexington, MA; P. G. Ambraziejus, N. Falmouth, MA; P. Raskauskas, South Boston, MA; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; H. Bitenas, Elizabeth, NJ; S. T. Dembauskas, Kendall Park, NJ; L. Kasiuba, Brooklyn, NY; J. Alekna, Elmont, NY; E. ir D. Laukys, Fort Salonga, NY; Gertruda Valaitis, Great Neck, NY; P. P. Evans, Massapequa, NY; Elena Skeivys, Massapequa, NY; Stefanie Kairys, Rego Park, NY; K. J. Bileris, Richmond Hill, NY; B. Lukoševičienė, Richmond Hill; A. ir J. Vebeliunas, Richmond Hill, NY; Virginia J. Kelly, Rockville Ctr, NY; Ona B. Mačiūnas, Woodhaven, NY; Mary B. Bigenis, Philadelphia, PA; E. A. Pešteniai, Philadelphia, PA; Theresa R. Mazeika, Devon, PA; M. Brakas, Sioux Falls, SD.

Po 2 dol.: J. Sciuckas, Seymour, CT.

Po 1 dol.: Aldona Liepinaitis, Kew Gardens, NY.

Kiekviena auka yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

Jolanta ir Darius Mosteikos demonstruoja balinius šokius Naujųjų metų sutikimo baliuje Kultūros Židinyje. Kęstučio Miklo nuotr.

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO 70 METŲ SUKAKTIES

Minėjimas

Sekmadienį, sausio 17 d., 3 val. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje:

Atidarymas — KĖSTUTIS K. MIKLAS, New Yorko šaulių kuopos pirmininkas

Invokacija — Tėv. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM New Yorko šaulių kuopos kapelionas

Įžangos žodis — ANICETAS SIMUTIS,

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose

Paskaita — LINAS KUČINSKAS,

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke

Klaipėda vaizdajuostėse — GERIMANTAS PENIKAS

Programos vadovė — VIDA JANKAUSKIENĖ, NY šaulių kuopos vicepirm.

— Po programos pabendravimas prie kavutės —

— Įeinant aukojama —

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LŠSI NEW YORKO ŠAULIŲ KUOPA
LKVS RAMOVĖS NEW YORKO SKYRIUS
DLK BIRUTĖS D-JOS NEW YORKO SKYRIUS
MAŽ. LIETUVOS REZISTENCINIS SAJŪDIS
MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJA